

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmivelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádólás gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 48. szám.

November hó 24.

Villamosítás és falufejlesztés

A Faluszövetség megalakulása első percétől kezdve céltudatosan törekedett arra, hogy a falvak népe ugyanolyan mértékben részesedjék a tudományos haladás minden vívmányából, mint a városi lakosság. Szövetségünk, sőt ezt megelőzőleg a vele nemrég egyesült Magyar Gazdaszövetség már évekkal ezelőtt eredményesnek mondható mozgalmat indított a falvak villamosítása érdekében is. Sürgette többek közt a községek és falusi lakóházak villamos világítását, az elektromos hajtóerőnek a mezőgazdasági üzemekben való felhasználását.

Hogy ez a mozgalom nem volt eredménytelen, annak legfőbb bizonyítéka, hogy míg 1925-ben is mindössze 336 olyan város és község volt Magyarországon, amelyben a villanyáram közhasználatu volt, 1934-ben már 1040 község dicsekedhetett ezzel. De Csonka-Magyarország 3400 községe több mint kétharmadrészének az utcáiról ma is hiányzik még a villamoslámpa és e helyeken sem a földmivelő lakosság, sem az iparosság nem ismeri a villamos hajtóerő nagy hasznát sem.

A kormány és a törvényhozás maga is tudatára ébredt, hogy e téren mennyire elmaradtunk a többi kulturállamoktól, ezért 1931-ben megalkotta a XVI. törvénycíkket, az úgynevezett energiátörvényt, ami köteletségévé teszi a kormánynak, hogy egyrészt a természetes, főleg vízierők felhasználásával, másrészt a nagyobb közszételepek által nyújtott helyzeti előnyök kiaknázásával tegye lehetővé a villamosáram gazdaságos termelését és az olcsó villanyáramot megfelelő módon tegye különösen a falvak közkincsévé.

Ez a törvény kötelezte a kereskedelmiügyi minisztert, hogy az egész ország villamosítására dolgozzon ki tervezetet. Közel négy év alapos és

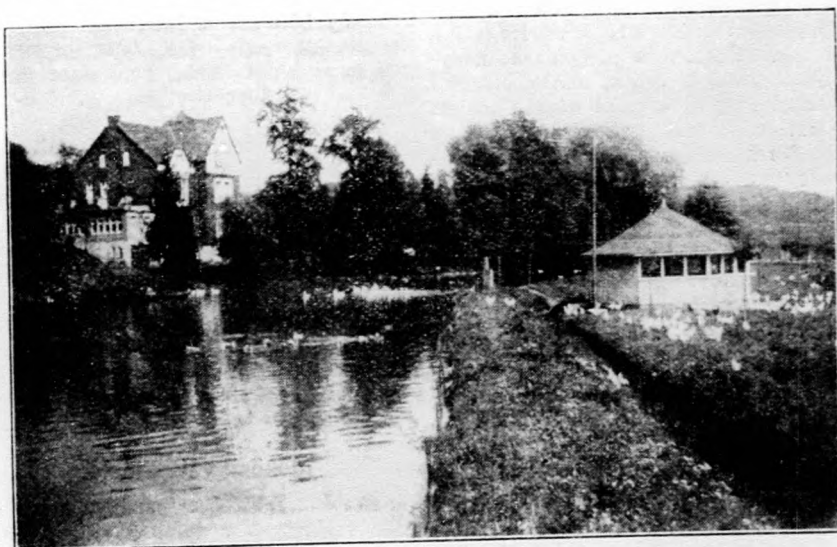
szakszerű munkája után Bornemisza Géza iparügyi miniszter — miután a kereskedelmiügyi minisztériumot azóta kettéválasztották s ez a feladat az iparügyi minisztérium hatáskörébe jutott — most terjesztette a képviselőház elé az országos villamosítás általános tájékoztató tervezetét.

Kétezerháromszázhatvan községből hiányzik még mindig a villamosáram, amit egyrészt hajtóerőnek, másrészt világítóerőnek lehetne felhasználni. A miniszteri jelentés bevallja, hogy ennek a kérdésnek kedvező megoldása ma egyike a legnehezebb kérdéseknek. Villanytelepeknek községenként való felállítása nem oldaná meg a kérdést kedvezően, mert ezek a telepek tulnyomórészt igen drágán termelnék a villanyáramot, azt sem a községek háztartása, sem magánosok nem bírnák megfizetni. Nincs tehát

más megoldás, mint villanyáram termelésére megfelelő körzetek alakítása. Több község, esetleg város egyesített ereje tud csak a feladattal megbirkózni. E körzeteken belül egy-egy áron kapná a lakosság a villamosáramot.

Az iparügyi miniszter második, szintén igen jelentős feladatnak tartja a már meglévő villanyáram termelőtelepek további fejlesztését és ott, ahol ez lehetséges, a meglévő telepeknek egymással való műszaki együttműködését. Ez a körülmény szintén olcsóbbá tenné a villamosáram termelését. Ez természetesen csak ott lehetséges, ahol a villanytelepek berendezése nem elavult.

A miniszteri jelentés hangsúlyozza továbbá, hogy új, nagyszabású központi áramtermelőtelepek létesítésére (amilyen például a bánhidai) szintén

Rajnai német gazda lakóháza (háttérben a baromfitelep.)

Ifj. Baán Dénes jelenleg is Németországban tartózkodó magyar gazdalfju beosztási helye

nagy szükség van. Remélhetőleg a kormány ilyenek megvalósításához már hozzáállott, vagy legalább is rövidesen hozzááll, mert hiszen ilyenek megépítéséhez legalább két-három esztendő szükséges.

Még egy igen jelentős feladatot végez el a közeljövőben a kormány. Felülvizsgálhatja az árelemző bizottsággal az összes érvényben lévő villanyáramszolgáltatási szerződéseket. Igen sok helyen panaszkodnak a villamosáram drágasága miatt. Ahol ez a magasabb ár indokolatlan, a kormány gondoskodni fog az árak mérsékléséről. Természetesen a legjobb állapot az lenne, ha a villanyáramnak az egész országban egységes lenne az ára. Erre törekszik a kormány és az energiatörvény tervező végrehajtásával bizonyos idő múlva el is lehet ezt érni.

Magunk részéről ezuttal csak örömnünknek adunk kifejezést, hogy újból egy olyan kérdés megoldását tűzte a kormány napirendre, amelyet Szövetségünk nem csupán megalakulása óta ébren tart, de amit az ország számos helyén, pusztán a társadalmi erők felébresztésével sikerült megoldásra is juttatnia. A kormányának a társadalom erejére a jövőben is szüksége lesz a villamosítás kérdésének gyökeres és végleges megoldásánál, ezért Szövetségünk tagjai a mult hagyományaihoz hiven jövőben is készséggel támogatják a kormányt e kérdésben.

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház tárgyalásainak napirendjén az elmúlt héten a *bor-törvényjavaslat* szerepelt. Hogy a borkérdés kedvező megoldása megnyire országos érdek, annak bizonyítására elég hivatkozni arra a magas színvonalu, szakszerű vitára, ami e kérdés körül közel két héten át tartott a képviselőházban; kormánypárti és kisebbségi szónokok változva szoltak hozzá e kérdéshez, és ha a kisebbségi képviselők pártállásukból kifolyólag nem is fogadták el a javaslatot, mindenki helyeselte a kormányt a *magyar bor jó hírnevének visszaállítására* és a *magyar bor kedvező értékesítését előmozdítani hivatott törvény* által biztosítandó intézkedéseit.

Petró Kálmán egri képviselőnek hosszabb szakszerű beszéde után Görgy István a javaslatot főleg a hegyvidéki szőlők szempontjából méltatta. Csóór Lajos (pártonkívüli) elismeréssel volt a javaslat iránt, de kijelentette, hogy azt csak az esetben fogadja el, ha egyidejűleg a *szeszkérdést* is megoldják.

Nagy figyelemmel hallgatta a kép-

viselőház Schandl Károly dr. beszédét, aki a *külföldi piacok meghódítását* tartja a legsürgősebb feladatnak, éppen ezért helyesli a külföldre kivitt borok *állami márkázását* (védőjeggyel való ellátását) és a *csemégeszülő* termelésre való fokozatos áttérést. A silányabb borokat dolgozzák fel *borpárlattá és ecetté*. Kívánja ezenkívül, hogy a *fuvardíjnál a bor előnyben részesüljön a sörrel szemben, a borfogyasztási adót pedig teljesen töröljék el*. A bortörvény legyen szigorú, mert csak így lehet a bor jóhírnevét megőrizni. Erélyesen védelmére kelt ezután a *termelői kiméréseknek*, amelyek megszüntették a magas vendéglői és kocsmái borárakat és jelentékenyen emelték a belső borfogyasztást. A beszédet a képviselőháznak úgy jobb, mint baloldalán hosszasan megtapsolták.

Uj hóforrás a Margitszigeten.

Háromszáz méter mélységből tör fel a 60 fokos kénes forrás; percenként 1000 liter vizet ad.

Mózes Sándor dr. és Hertelendy Miklós szoltak még hozzá a javaslat-hoz, Czermann Antal pedig közel két-órás szakszerű beszédet tartott, majd Malasits Géza szocialista képviselő bírálta a javaslatot, utána Pinezich István szolt ismét a javaslat mellett. Vay Miklós báró, Sándor István, Mariássy Mihály a bortörvényjavaslat intézkedéseit helyeselve, sürgették a *helyközségi törvény* mielőbbi betervezését is.

Időközi választások

Bornemisza Géza iparügyi miniszter vasárnap, november hó 17-én résztvett Várady Lászlónak, a Nemzeti Egység Pártja szentesi hivatalos jelöltjének, programbeszédjén. A szentesi harc egyébként annyira elfajult, hogy Dénes István budapesti ügyvédet ki kellett tiltani Szentéről és

igzatás miatt bűnvádi eljárást indítottak ellene.

Az *onódi* választókerületben november hó 17-én folyt le az időközi választás, amelynek eredményeképpen megválasztották Lichtenstein László NEP-jelöltet, Tóth Imre független kisgazdapárti jelölttel szemben. Lichtenstein László 5503 szavazat-többséggel győzött.

Enyhítsék a falvak nyomorát!

A lapunkhoz mind sürűbben érkező jelentések és felajdulások következtében ismét elodázhatatlan kötelességünknek érezzük, hogy a tél közeledtével a falusi nyomor enyhítésének sürgősségére hívjuk fel az illetékesek figyelmét. A kereset nélkül maradt mezőgazdasági munkásokról, a törpe-birtokosokról és családtagjaikról van szó. Az ország lakóinak igen-igen tekintélyes számáról, akik hazánk mai sanyaru és tehetetlen helyzetében a magán- és közmunkák szomorú hiánya folytán a szükségmunkák katonái. A helyzet évről-évre rosszabb e tekintetben. A kormány intézkedéseiből látjuk, hogy legfelsőbb helyen is tisztában vannak e kérdés óriási fontosságával. A belügyminiszter most utazta be az országot s több helyen igéretet is tett a munkálatok megindítására. De ez mind nem elég, mert még nem megoldás. A nyomor szörnyű és napról-napra nagyobb. Szörnyűségét csak a megértés tompíthatja, nagyságát csak a gyorsaság kisebbítheti. A megértés, amely minden felesleges egyebet félreállít s elsősorban csak e gondolat megvalósítását tűzi ki céljául. S a gyorsaság, amely nem dohos irodákban gyártott akták tologatásában merül ki, hanem magyar aggodalommal siet a falusi nyomor enyhítésére. Ne legyen e tekintetben különvélemény, megoldásra váró új ötlet, egy akarat legyen, amely cselekszik is, de nem ankkétek után, hanem azonnal!

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése november hó 30-án lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlap-kérésre készséggel indítunk.

A VASÁRNAP kiadóhivatala.
Budapest, V., Báthory-utca 24.

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. **Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.**

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

VILÁGKRÓNIKA

A világpolitika elmúlt hete a körül zajlott, vajjon november hó 18-án csakugyan életbeléptetik-e a szankciós határozatokat aláíró államok az Olaszország elleni megtorló intézkedéseket. Ugyszólván az utolsó percig nem volt teljesen valószínűtlen az, hogy Anglia, Franciaország és Olaszország mégis csak találjanak valamilyen áthidaló megoldást, amely elkerülhetővé tenné a megtorló intézkedések életbeléptetését. A tárgyalások szakadatlanul folytak az illetékes külügyminisztériumok és a fővárosaikban lévő érdekelt nagykövetek között, de sajnos, eredménytelenül. Olaszország már november hó 12-én részletes tiltakozó jegyzéket intézett a szankciós határozatokat aláíró államok kormányaihoz, amelyben rámutatott arra, hogy a Népszövetség alapokmányának nem a helyzetnek megfelelő intézkedéseit kívánják foganatosítani és hangsúlyozta, hogy Olaszország az életbeléptetett szankciókra olyan ellenrendszabályokkal válaszol, amely elképzelhető majd az egész világot. November hó 16-án ült össze Rómában a fasiszta nagytanács, hogy a szankciók kérdésében állást foglaljon. A nagytanács első ülésén lelkesedéssel helyeselték a kormány politikáját, a kulturemberiség szegényének nyilvánították az Olaszország ellen foganatosítandó megtorló intézkedéseket és rokonszenvűről biztosították Magyarországot, Ausztriát és Albániát, azt a három kis államot, amely nem írta alá a szankciós határozatokat. A tárgyalások azonban — mint fentebb írtuk — nem végződtek eredménnyel és a 48 állam, amely a határozatot aláírta, 17-éről 18-ára virradó éjfélkor elzárta határait Olaszország felé, amire Olaszország is hasonló módon válaszolt.

A keletafrikai hadszíntérről élénkebb harci tevékenységet jelentenek. Az abesszin haderők állandó guerilla-harcokkal akarják nyugtalanítani az olasz csapatokat, de nem sok eredménnyel. Az olasz offenzíva még sokkal erősebben folytatódik és az olasz hadirepülőrajok erőlyes akció-

val készítik elő a hadsereg előnyomulását. Változás történt az elmúlt héten az olasz hadsereg afrikai vezetésében is. De Bono tábornokot tábornaggá léptették elő és felmentették a keletafrikai olasz hadsereg parancsnoksága alól és helyét a központi vezérkar eddigi főnöke, Badoglio tábornok vette át, mint az afrikai olasz hadsereg parancsnoka. Olasz katonai körök a hadműveletek sokkal erősebb folytatását várják Badoglio tábornoktól.

Véres angolelleses tüntetések zajlottak le a múlt héten Kairóban, ahol

a diákság a kormány — szerintük, az angolokkal szemben tulságosan lojális — politikája miatt tüntetett. Ugy a tüntetők, mint a rendőrség halottakat és sebesülteket vesztettek a tüntetések folyamán.

Az angol országos választások, amint az előrelátható volt, a konzervatív párt hatalmas győzelmével végződtek. Az angol parlament 602 mandátuma közül 420 mandátumot kapott Baldwin miniszterelnök pártja. A konzervatív párt győzelme az angol népszövetségi politika igazolását jelentti az angol közvélemény részéről.

„Széchenyi faluszeminárium“-ot rendez a Falu-Gazdaszövetség

A Falu-Gazdaszövetség, hogy a magasabb képzettségű, főiskolai ifjúságnak alkalmat adjon azoknak az ismereteknek elsajátítására, amelyek segítségével a falusi lakosság gazdasági jólétét fokozni, művelődését előmozdítani, társadalmi viszonyait javítani lehet, ez évben is tanfolyamot rendez. Ez a tanfolyam, az ugynevezett faluszeminárium ez évben november hó 26-án nyílik meg s annak rendezésében szövetségünkkel karöltve résztvesz a főiskolai ifjúság Országos Széchenyi Szövetsége, valamint az Országos Cserkészszövetség.

A Falu-Gazdaszövetségnek ez immár a harmadik továbbképző szemináriuma. A magyar közélet, a magyar agrár- és szövetkezeti mozgalom kiválóságai, ismert nevű jogtudósok, közigazgatási szakemberek, társadalomtudósok tartanak megállapított terv szerint heteken át előadásokat a különböző főiskolák hallgatói részére, hogy azoknak alkalma legyen megismerni a falu minden ügyes-bajos dolgát és e bajokon való segítség módjait. A főiskolai ifjúság lesz a falvak népének jövőben a vezetője, tanácsadója. Ennek az ifjúságnak, legalább is az ifjúság ama részének, amelyik a faluból származott el, amelyet családi és egyéb körülményei, élethivatása a diploma megszerzése után visszaszólít ismét a faluba, minden a falusi lakosságot érdeklő kérdésben nemcsak tanácsadóknak, de kezdeményezőnek is kell lennie, ha életcéljának komolyan meg akar felelni. Tisztában kell tehát lennie minden olyan kérdéssel, aminek kedvező megoldásától a falu jövője függ.

Az iskola — legyen az bár főiskola is — nem mindig nevel az életnek. Az iskolai, tehát a főiskolai tanításnak is legfőbb célja, hogy az ifju bizonyos tudományokban kiképezze magát. A főiskola nevel jogászokat, orvosokat, tanárokat, mérnököket, erdés-

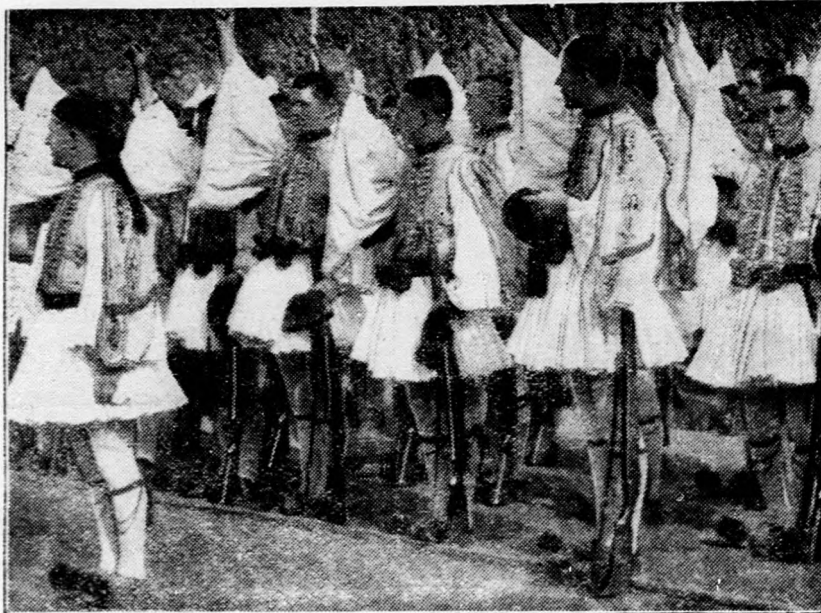
szeket, stb., de ne feledjük el, hogy egyuttal emberek is, a társadalomnak, főleg egy-egy község szűkebb társadalmának a tagjai is, akikre elsősorban hárul az a feladat, hogy a község egész lakosságát helyes irányban vezessék, olyan irányban, ami eljuttat minden embert az anyagi jóléthez és a társadalmi békéhez.

Igaz, hogy ezt teljesen elérni lehetetlen, de megközelíteni még a mai nehéz viszonyok közt is lehet. Ahol az értelmiség nem hanyagolja el a falu vagy város alsóbb társadalmi rétegeit, ott szembetűnően nagyobb az anyagi jólét s megvan a társadalmi béke is.

Marschall Ferenc dr., a földművelésügyi minisztérium kiváló államtit-

Baldwin, angol miniszterelnök, akinek a pártja a most lefolyt választásokon döntő győzelmet aratott.

Görög katonák felelőskösznek új urukra: II. György királyra

kára mondotta a *Faluszövetség* mult esztendei szemináriumát megnyitó beszédében, hogy ezek a szemináriumok „valóságos hidjai a falusi lakosság és a magyar értelmiség között”.

Reméljük, hogy az ideai szeminárium még inkább igazolni fogja az államtitkár mondását. Gondoljunk egyébként arra, hogy egy esztendő mennyi új kérdést vetett fel, mennyi új tervnek volt szülőanyja, amelyeknek telnyomó nagy része közvetlen közlőre érdeklő a falu népét. Ezeket a terveket máról holnapra megvalósítani nem lehet, sem a kérdéseket megoldani. Csakis akkor válhatnak valóra, akkor juthatunk el a megoldásához, ha annak érdekében az egész társadalom összefog és munkához lát. A társadalom azonban, különösen a falusi társadalom, mostanában a súlyos megpróbáltatások és egymásra következő sorscsapások hatása alatt valami dermedt álomba van merülve, amelyből fel kell rázni, fel kell ébreszteni.

A faluszemináriumok ilyen ébresztőket akarnak nevelni s neveltek eddig is, mert el kell ismernünk, hogy a mai műveltebb ifjúság nagyrésze máris megtalálta a helyét, felismerte az igazi hivatását s annak szenteli életét.

A megnyitó ünnep programja

A budapesti faluszemináriumon kívül hasonló előadás-sorozatok lesznek a pécsi egyetem, az egri jogakadémia, a sárospataki református teológia és a debreceni (Pallagpusztai) gazdasági akadémia ifjúsága részére is.

A Széchenyi faluszeminárium megnyitó ünnepe a *Falu-Gazdaszövetség* Báthory-utca 24. szám alatti székhá-

zában, november hó 26-án, délután 5 órakor lesz. Programja a következő:

1. Elnöki megnyitó. Tartja: Mayer János ny. földmivvelésügyi miniszter, a *Falu-Gazdaszövetség* elnöke.

2. *Megnyitó beszéd.* Mondja: Schandl Károly dr., az Országos Széchenyi Szövetség alapító országos elnöke.

3. *Záróbeszéd.* Mondja: Papp Antal dr., ny. államtitkár, a Magyar Cserkészszövetség országos elnöke.

Az előadásokat november hó 26-ika után következő minden pénteken délután 5 órai kezdettel az Országos Széchenyi Szövetség (IV., Kecskeméti-u. 6., I. em.) helyiségeiben tartják.

Ezeknek az előadásoknak tárgyköre a következő:

I. *A magyar falu és az ifjúság.* — A falu társadalma. — A falu közegészségügye. — Mezőgazdasági kultúrpolitika. — Mezőgazdasági érdekképviseletek és közigazgatás. — Földbirtokpolitika.

II. *A szövetkezeti mozgalom jelentősége és fejlődési iránya.* — A hitel-szövetkezet. — A fogyasztási szövetkezet. — A tejszövetkezet. — A földmunkás szövetkezet. — A földbérli szövetkezet.

III. *Széchenyista falumunka.* — Cserkészek regös utjain. — Falukutatás. — Szociográfia. — Iskolán kívüli népművelés. — Gazdasági szakoktatás. — Faluszervezés. — A film szerepe falun. — Falunap és kiállítás. — Faluvezetés.

IV. *Földrajzi szempontok a falumunkában.* — A néprajzi gyűjtés módszere. — A helytörténeti kutatás. — Időszerű agrárpolitikai kérdések. — Értékesítési problémák. — Nemzeti-ségi problémák.

Négy hónapja fogságban tartanak a csehek egy magyar őrnagyot

Hónapokkal ezelőtt *Ollé* Kunos János magyar tüzérőrnagy beteg édesanyja látogatására a cseh megszállás alatt lévő *Galgóczra* utazott, ahol a cseh hatóságok alig huszonegy órai ottartózkodás után letartóztatták. A csehek természetesen kíméléssel vádolták a magyar tisztet, de semmi komoly alapja sincs ennek a vádnak, mert az elmúlt négy hónap sem volt elegendő arra, hogy a vád adatait összegyűjtsék és az őrnagyot bíróság elé állítsák. Maga az a tény, hogy idegen állampolgárt bírói eljárás nélkül, koholt vád alapján fogva tartanak, a legsúlyosabban beütközik a nemzetközi törvényekbe, amiket a csehek — úgy látszik — csak akkor tartanak fontosnak, ha más állammal szemben kell azokat alkalmazni.

Megalakult a Nemzeti Egység Munkaközössége

A *Nemzeti Egység Munkaközösségének* megnyitó előadását november hó 18-án tartották meg a politikai és társadalmi közélet kiválóságai, a közgazdasági és tudományos élet, valamint a fiatal magyar nemzedék vezető tagjainak részvételével. A *Falu-Gazdaszövetség* részéről megjelent Mayer János ny. miniszter, elnök, *Tölgyes* István dr. ügyvezető-igazgató, *Székere* László dr. főtitkár és *Kerek* Mihály dr. titkár. Az előadás-sorozatot vezeti *Marton* Béla országgyűlési képviselő, ügyvezető elnök nyitotta meg. Kifejtette, hogy a *Nemzeti Munkaterv végrehajtása nem egy emberi agy és erő teljesítő képességére, talán nem is egy generációra, hanem hosszú időre és sok értékes és világnézetileg azonos magyarnak rendszerbe állított munkájára van felépítve.* Ezután *Kornis* Gyulát kérte fel a vitaülés vezetésére, aki az előadások hármas céljából különösen kiemelte, hogy tárgyilagossá válni kell a hidalni azt a különbséget, amelyet szakadéknak szoktak nevezni az ifjúság és az idősebb nemzedék között. Az ülés előadója *Móricz* Miklós dr. közgazdasági szakiró volt. Hangsúlyozta, hogy birtokpolitikánk utja: tervszerű és gyorsütemű előrehaladás, egészség és közgazdaságok érdekében és ez a legbiztosabb út a lelkek nyugalmának megteremtése felé is. Az előadást követő vitában számos közgazdasági kiválóságunk vett részt, köztük *Teleki* Mihály gróf országgyűlési képviselő, *Tóth* Jenő ny. államtitkár, *Törley* Bálint országgyűlési képviselő és *Kerek* Mihály dr., a *Falu-Gazdaszövetség* titkára. Az előadást társasvacsera követte.

A termelésnek az export irányában való megszervezése

Irfia: Serbán Iván dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, a Külkereskedelmi Hivatal elnöke

A Falu-Gazdaszövetség október hó 26-án Győrött nagysikerű kerületi gyűlést tartott. A gyűlés tárgysorozatán szerepelt Serbán Iván dr.-nak, a Külkereskedelmi Hivatal elnökének, fenti című előadása is. A hozzászólások során többen annak a kívánságnak adtak kifejezést, hogy ezt a rendkívül tanulságos előadást tegyék hozzáférhetővé a gazdaközönség számára. A Vasárnap készséggel eleget tesz a felszólításnak: folytatólagosan közölni fogja az előadást és nyomatékosan felhívja rá olvasói figyelmét. Alább következik az előadás első részlete:

Komoly jelentőséget tulajdonítok annak, hogy a Falu-Gazdaszövetség a mezőgazdasági termelés céltudatos szervezésének kérdését a mai értekezletének napirendjére tűzte és ezzel hozzájárult ahhoz, hogy ez a kérdés agrárközéletünk napirendjén maradjon.

Egyideig egymást érték az értekezletek, gyűlések, megbeszélések, újságcikkek, értekezések, szónoklatok és mindezek szellemi fényszóróikat erre a tárgyra állították be, percekre minden vonatkozásban éles megvilágításba helyezték a megoldatlan problémáink sötétjében lappangó, ezt a legmegoldatlanabb problémát; azután a hirtelen fellobbanás után elhamvadtt a tűz, kialudtak a reflektorok, vagy más kérdésre irányultak.

Hiszen, — elismerem — hogy mezőgazdaságunknak van rengeteg olyan súlyosabb sebe, amiket a mai szerencsétlen válság okozott. Valóban érthető, ha a számtalan égető és összeroppanással fenyegető baj sürgős orvoslásának szükségessége mellett ideig-óráig háttérbe szorulnak azok a feladatok, amelyek megoldása talán látszólag a békés, egészséges viszonyok közötti fejlődés idején mutatkozik alkalmasabbnak. De aggodalommal láttam, hogy a termelés szervezésének kérdése nemcsak ebből az érthető okból, hanem azért is leszorult a közfigyelem szőnyegéről, mert ennek a célkitűzésnek sokszor félreértett magyarázata miatt már magának a gondolatnak is komoly ellenzéke támadt nemcsak a mezőgazdaságon kívül, hanem a mezőgazdaságon belül is és főleg ez utóbbi elkedvetlenítette azokat, akik a feladatkört oly lelkesedéssel felkarolták.

De ha az ember szinte naponta gyakorlati esetekben látja, hogy milyen nagy károkat okozhat a mezőgazdaságnak éppen a termelés és mindjárt hangsúlyozom: a termelők teljes szervezatlensége, akkor kötelessége éppen

a gyakorlati tapasztalatok alapján állandó küzdelmet folytatni egy tökéletesebb helyzet megteremtésére.

Éppen, mint a gyakorlat és a valóságok embere és munkása, azonban legelső sorban azt tartom fontosnak, hogy gyakorlati értelemben vett helyes értelmezést adjunk a termelés megszervezése fogalmának és olyan tartalommal töltsük meg ezt a jelszót, amely gyakorlatilag értékkel, a megvalósulás reményével kecsegtet! Szóval kiküszöböljük belőle a jelszószerűséget és tegyük határozott munkaprogrammá.

De ezt azután fanatikus hittel, megalkuvások nélkül, lendülettel és törhetetlen akarattal kell megvalósítani.

Vannak, akik azt állítják, hogy a termelés mindennemű „szervezése” a nélkülözhetetlen gazdasági szabadság olymértvű korlátozását jelenti, ami benítólag hat a közgazdaságra. Ezzel szemben azt állítom, hogy a szervezés és szervezkedés fogalmát ezek összetévesztik a kényszerintézkedések fogalmával. A termelés tökéletesebb szervezése alatt nem kényszerítő és korlátozó intézkedéseket kell elsősorban érteni, hanem a gazdaközönség túlnyomó részében életre keltendő azt a jobb meggyőződést és belátást, az együttműködésre való azt a fokozottabb készséget, az összetartozásnak azt az erősebb érzését, hogy nagy közérdekű feladatokat gyakorlatilag minden kényszer nélkül saját maga tudjon és akarjon megoldani.

Hogy ez olyan nehezen teremthető meg, abban nem hibás a gazda. A dolgot lényegéből következik, hogy a mezőgazdasági termelésbe, értékesítésbe nehezebb rendszert és bizonyos céltudatosságot vinni, mint például az ipari termelésbe. Sok százezer gazdasági üzemről van szó, amelyeknek döntő tényezője maga az őstermészet.

Sok százezer gazdáról, akinek nincs meg a közvetlen kapcsolata a piacokkal és a vevőkkel.

De azért, mert nehéz a kérdés, nem maradhat megoldhatatlanul, mert mi mezőgazdasági feleslegekkel rendelkező ország vagyunk, amellyel szemben a felvevő piacok, a behozatali álamok már annál a ténynél fogva, hogy reájuk, mint vevőre vagyunk utalva, bizonyos zárt, vámmal védett, meghatározott mennyiségű és minőségi igényeket támasztó zárt egységeket képeznek. Nem maradhat megoldhatatlanul azért sem, mert legfontosabb piacaink és vevőink az egyre fokozódó szervezkedés irányában haladnak és hovatovább az ottani szervezett felvevő egységekkel fog szembekerülni mezőgazdaságunk.

Kétségtelen, hogy feleslegeinket zárt és hovatovább mindjobban szervezett piacokon kell elhelyezni és ez egyre szükségesebbé teszi azt, hogy a piacok szükségleteihez minőségileg és mennyiségileg gyorsan alkalmazkodni tudjunk. Hiszen mindenütt versenytársaink vannak és mindig az marad a győztes, aki az adott szükséglethez a legjobban alkalmazkodik. Hogy csak egy példát hozzak fel: a magyar csemegezőlőt a bolgár nagyszemű, vastaghéjú csemegezőlő már kezdi teljesen kiszorítani a német és az osztrák piacról. Mi abban — a nézetem szerint helyes — meggyőződésben élünk, hogy a mi mészés, szagos csemegezőlőnknél alig van jobb gyümölcs a világon, holott az előbbi országok fogyasztóközönsége, — lehet, hogy téved izlésbeli felfogásban — de a nagyszemű, mutatós, csak vastaghéjú szőlőt szereti. Ezt az izlésbeli irányt nem tudjuk megváltoztatni azzal, hogy kitarva makacsul a mi izlésünk mellett, nem termeljük a keresett csemegezőlőfajtánkat, hanem azon a címen, hogy „a mezőgaz-

Csalja meg az utát!

Főzőn neki szemeskávét helyett

Áldás kávépótlóval tejeskávét!
Nem kell főző cikória. 1/2 kg 30 fillér.

dasági termelést szervezni amugy sem lehet", nézzük, miként hódít tért a mi szőlőnk rovására a másik, amelyért még ráadásul 30—50 százalékkal magasabb árat fizet az ottani fogyasztó.

Hogy tudjon azonban mezőgazdasági termelésünk alkalmazkodni a pia-

cokhoz, ha nincs meg a kellő kapcsolata a külföldi piacokkal, ha nincs meg annak igényéről a kellő tájékozottsága és nincs olyan szervezete, amely kellő lendületet adjon minden olyan feladat gyakorlati megvalósításának, amely a termelés alkalmazkodását meggyorsítja. (Folytatjuk.)

NEMZETGAZDASÁG

Bécsben folytatják a magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalásokat

Schüller követ vezetése mellett osztrák delegáció tárgyalt Budapesten a magyar-osztrák kereskedelmi kapcsolatok időszerű kérdéseiről és azazal utazott el az osztrák delegáció, hogy a konferenciát Bécsben fogják folytatni. A tárgyalásokról hivatalos közleményt nem adtak ki, magától értetődik azonban, hogy a buza-kérdés állott a megbeszélések előterében. A budapesti árutőzsdén és a budapesti sajtó egy részében már azt híresztelték, hogy az osztrákokkal való megállapodás magasabb buzaárakat jelent, holott ebben az irányban még semmiféle döntés sem történt. Nagy óvatossággal kell fogadni minden ilyen híresztelést, amelynek más célja nem lehet, mint a buzaspekuláció alátámasztása. Az ilyen spekuláció már sokszor okozott kárt a magyar gazdatársadalomnak és most is a leghelyesebb, ha a gazdák az eladás előtt a tárgyalásokról, illetőleg a megállapodásról szóló hivatalos jelentést bevárják. Itt említhetjük meg, hogy Ausztriával szemben fennálló külkereskedelmi forgalmunk a folyó évben eddig hatmillió többletet mutat.

Németország továbbra is átveszi a külföldi mezőgazdaság termékeit. A goslári gyűlésen Darré birodalmi népellátási miniszter a nemzetközi mezőgazdasági szervezetek több mint száz kiküldöttje előtt beszédet mondott és kijelentette, hogy a mezőgazdasági lakosság a legbiztosabb alapja azoknak a törekvéseknek, amelyek a világbéke fenntartására irányulnak. Hangsúlyozta Darré miniszter azt is, hogy Németország továbbra is hajlandó a külföldi mezőgazdasági termékeit átvenni, de természetesen csak annyi mezőgazdasági cikket hozhat be, amennyi német iparcikket a külföld Németországtól átvész. A külföldi kiküldöttek nevében Mecsér András, a magyar mezőgazdasági kamara elnöke, válaszolt a miniszternek.

Állattenyésztésünk kiheverte a válságot. 1931-től 1933-ig súlyos küzdelmet vívott a magyar állattenyésztés az általános gazdasági válsággal és ebben az időben a magyar állatállomány jelentékenyen csökkent. A Központi Statisztikai Hivatal most megjelent kimutatása azonban azt mutatja, hogy állattenyésztésünk már kiheverte ezt a válságot és különösen az ország sertésállománya meglepő emelkedést mutat. A sertések száma az 1931-iki legmagasabb számmal, 2,700.000-rel szemben a hárommillió fölé emelkedett.

December hó 31-ig kérhető a védettség visszaállítása

A védett birtokoknak a pénzügyminisztériumban működő főfelügyeleti hatósága az érdekeltek tájékoztatása céljából a következőket közli:

A gazdatartozások rendezése tárgyában 10.000—1935. M. E. szám alatt kibocsátott rendelet 25. §-a lehetőséget nyújt arra, hogy az a gazdaadós, akinek ingatlanairól a megszabott szolgáltatások elmulasztása okából a védettséget törölték, a védettséget visszazerezhesse.

A kérelmet legkésőbb 1935 december 31-ig annál a bíróságnál kell előterjeszteni, amely a védettség megszüntetése kérdésében első fokon határozott. Ugyanakkor elő kell terjeszteni azokat a bizonyítékokat is, amelyek igazolják, hogy az adós az elmulasztott szolgáltatásokat utólagosan teljesítette. Az utólagos teljesítés helyett annak igazolása is elegendő, hogy a hitelező az elmulasztott szolgáltatásról lemond, vagy hogy annak teljesítése nélkül is hozzájárul a védettség visszaállításához.

Ha az adós több mint egy évi szol-

gáltatást mulasztott el, a bíróság a védettséget akkor is visszaállíthatja, ha a gazdaadós csak egy évi szolgáltatás pótlását, illetőleg elengedését igazolja. Ebben az esetben a bíróság elmulasztott szolgáltatások többi részének a megfizetésére legfeljebb kilenc hónapig terjedhető halasztást vagy részletfizetési kedvezményt adhat.

A védettség visszaállítását a volt védett birtokos örököse is kérheti.

Nincs helye a védettség visszaállításának, ha a gazdaadós jelzálogos tartozásai a volt védett birtok kataszteri tiszta jövedelmének kétszázszoros szorzatát meghaladják, vagy ha ezer holdnál nagyobb olyan volt védett birtokról van szó, amelynek kataszteri tiszta jövedelme a 7000 koronát meghaladja.

A védett gazdaadósok helyesen teszik, ha a szükséges részletes felvilágosítások elnyerése végett mielőbb a védett birtokok főfelügyeletét elöljáró helyi bizottságokhoz fordulnak.

Ilyen helyi bizottság 129 adóhivatali székhelyen működik.

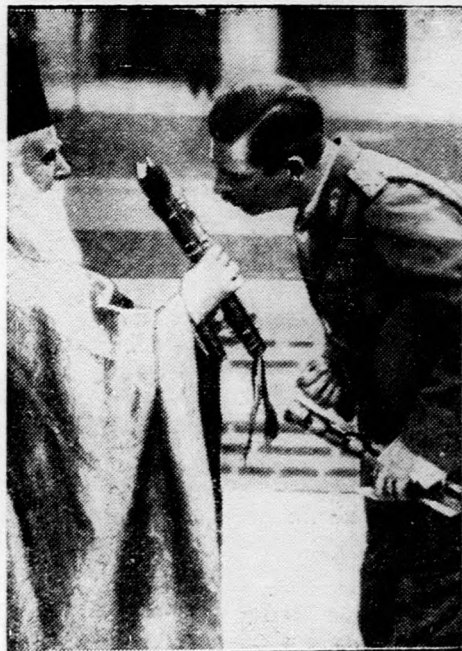
Abesszin gyermekek fehér zászlókkal várják az olasz csapatokat Makalle meghódított városban

Üzenet a magyar-német gazdaifjusági csereakció résztvevőihöz

Baán Dénes: Rajnai kirándulásról küldött levelezőlapodat és későbbi leveledet köszönettel megkaptam. Ebben a szép kis gazdaságban bizony sokat tanulhatsz. Irod, hogy még szeszgyáratok is van; ha ennek nem is veszed olyan nagy hasznát, de a baromfi-nevelés és a hus-
sertés-tenyésztést szívvél-lélekkel tanulmányozd, mert szülői gazdaságod idehaza olyan kiváló helyen van, ahol ezen a téren szerzett ismereteidet igen jó eredménnyel érvényesítheted. Kedves házigazdád-
dal, Dünn urékkal együtt, szeretettel üdvözöl jóakaróid. — **Fauszt József:** Lapodat köszönöm. A névsort legközelebb közölni fogjuk. Örülök, hogy német házigazdád-
dal állandó összeköttetésben vagy. Bizony az ilyen barátságos kapcsolatoknak a jövőben is hasznát lehet venni. —

Joós Elek: Hosszu leveledet, amelyben beszámolsz tapasztalataidról, köszönettel vettem. Legközelebb majd a *Vasárnap* is foglalkozik veled. Vasuti jegyed ügyében eljártunk. Erre nézve levélben is értesítettünk. — **Marton Ödön:** Legutóbbi levelem után tudtam meg a földmivé-
lésügyi minisztériumban a Bajorország fővárosában levő magyar bor-
pince címét: München, Wittelsbacher-Platz 4. Hungaria Kellerei. Azt ajánlom, hogy német ismerőseid forduljanak erre a címre, ahol a m. kir. állami pincegazdaság kiváló fajborai kerülnek eladásra. Kedves német házigazdád-
dal és családját melegen köszöntöm. Mindnyájukat üdvözöl és a legjobbakat kívánja

Tölgyes István dr.
ügyvezető igazgató.

Károly román király megcsókolja a bibliát

egy nagy egyházi ünnepen Bukarestben

Gazdajelentés a mezőgazdaság helyzetéről

Az Országos Mezőgazdasági Kamara most számolt be a mezőgazdaság október havi állapotáról.

A jelentés szerint októberben emelkedett a mezőgazdasági termények, különösen pedig a takarmányműek ára. Az állatok általában kissé hanyatló irányzatot mutattak, részben azért, mert a magas terményárak és a fokozódó terményhiány miatt sok gazda volt kénytelen jószágait piacra vinni. A takarmányhiány ilyenformán megnehezítette az állattenyésztést is. A takarmányhiányra jellemző, hogy keresett cikk inséges vidékeken a kukoricaszár, melyet kévéként 20—25 fillérért vásárolnak és hogy sok helyen már hozzányultak a télire eltett takarmánymennyiséghez. A gazdák általános kívánsága éppen ezért a takarmányellátásnak minden részletre kiterjedő, tökéletes biztosítása, a példátlanul magasra felszökött melász és a többi ipari takarmányfélék árának szabályozása, valamint azok vasuti szállítási díjának lényeges csökkentése.

A sertésátvételek alkalmával szokásos és a gazdák szerint indokolatlan kereskedői levonások miatt sok helyről panaszkodnak a gazdák. Az oltóanyagok drágasága miatt sok helyen beszüntették a sertésbetegségek elleni védőoltásokat.

Az októberi derüs, meleg és száraz időjárás sok helyen hátráltatta a talajmunkák elvégzését. A mezőgazdasági munkásság nagyrésze talált elhelyezkedést a szép időjárás által megkönnyített betakarási munkálataknál, máshol az ősszel meginduló ipari üzemek, megint máshol visszabályozásnál, gátépítésnél került munkaalom. A mezőgazdasági munkásság helyzete nem javult, mert a rossz gabonatermést a tengeritörés és a burgonyaszedés alkalmával előadódott általában gyenge kereset nem tudta kárpótolni. A férfinaszám ritkán emelkedett a 90 fillér, a női napszám a 60 fillér fölé, gyermeknapszámért 40—50 fillért fizettek; ahogyan a munkaidő megrövidült, csökkent a napszám is. A munkásság kívánsága, hogy azokon az inséges helyeken, ahol a közmunkák még nem indultak meg, azok kezdődjenek el, hogy a falusi nép téli élelmezése és megélhetése ilyen módon legyen biztosítva.

A jobb terményárak következményének tudható be a földárak erős megszilárdulása és fokozottabb emelkedése. A földbérlet nem változott.

A gazdatársadalmat érzékenyen érinti a vasuti díjszabás magas volta, az ujabban emelkedő drága őrlési díjtétel, kifogásolják nemcsak az iparcikkek drágulása, magas árait, hanem az olyan közszükségleti cikkek árait is, mint amilyen a só, mely a gazdák szerint aránytalanul drága.

Népfőiskolai tanfolyam nyílt meg Pilsen

A Falu-Gazdaszövetség pilisi szervezete november hó 16-án ünnepélyes keretek között nyitotta meg a harmadik népfőiskolai tanfolyamot. Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, majd a gazdakör székházában a hatóságok és a gazdatársadalmi intézmények képviselőinek jelenlétében nyílt meg a tanfolyam. Honécsy Pál főesperes üdvözlő szavai után Sramkó Kálmán igazgató-tanító, a tanfolyamok szervezője, ismertette a tananyagot, s egyuttal tájékoztatott a népfőiskolai mozgalomról. A Falu-Gazdaszövetség részéről Tölgyes István dr. ügyvezető-igazgató tolmácsolta Mayer János ny. miniszter, elnök üdvözlését és beszédében kiemelte a népfőiskolai mozgalom nagy jelentőségét Magyarországon, ahol a falusi lakosság állampolgári nevelésének helyes irányítása érdekében fontos szerep vár a népfőiskolákra. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara nevében Gesztelyi - Nagy László dr. igazgató szólalt fel kiemelve a szaktudás fontosságát. A földmivélsügyi kormány üdvözlését Aigner Gusztáv, a kecskeméti mezőgazdasági szakiskola jeles igazgatója tolmácsolta.

A pilisi gazdaközönség példáját követve egy hasonló népfőiskolai tanfolyamot szerveztek a gazdák Monor községben is.

Ajánd szomszédodnak is a
VASÁRNAP-OT!

Egy gép hiányosságai miatt a kártérítési pert hat hónapon belül feltétlenül meg kell indítani

Nagy Jenő gépész, jászapáti lakos gépet vásárolt a Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth-gyártól és azt 1928. évi június hó 2. napján vette át. Azonban még öt hónap sem telt el, máris kénytelen volt a gyárral közölni, hogy a gép teljesen hasznavehetetlen, miért is azt rendelkezésre bocsátja. A gyár szerelőt küldött le hozzá, aki a gépet több ízben megjavította, de eredménytelenül. Ekkor kölcsönösen pereket indítottak egymás ellen. A gyár a vételárhátralék megfizetése, a gépész pedig a már teljesített fizetés visszatérítése, valamint kártérítés iránt. Most hozott az ügyben jogerős íleletet a Kuria és Nagy Jenő gépész keresetét elutasította.

Az indokolás szerint a gépész már 1928 október 21-én gyakorolta kifogásolási jogát és ha ettől később el is állott, mivel a gyár igyekezett a gép hibáit kijavítani, mégis — ami-

dön azt látta, hogy ez a próbálkozás nem sikerül, tehát 1929 nyarán — beállott Nagy Jenőre nézve a Kereskedelmi Törvény 347. §-ában meghatározott kifogásolási kötelesség s ugyanebben az időpontban kezdetét vette a hiányokra alapított, a K. T. 349. §. 2. bekezdésében megszabott hathónapi elévülési idő is. Eszerint a gépésznek az áru hiányosságára alapított kártérítési igényét legkésőbb 1930 január, február havában keresettel érvényesíteni kellett volna. Miatán azonban a pert csak 1932 december 30-ik napján indította meg, az elévülés nyilván bekövetkezett.

Nem változtat ezen az sem, hogy a gyár által ellene és a viszont indított kölcsönös perekben Nagy Jenő kárigényét állítólag fenntartotta, mert az elévülést nem az ilyen jogfenntartó nyilatkozat szakítja félbe, hanem csupán a kereset beadása.

Zajtalan gyümölcs- és zöldségárverés

323 gyümölcs- és zöldségtermelő szövetkezet működik Németországban

Közismert dolog, hogy Németországot sokezer kitünően működő terményértékesítő szövetkezet hálózza be. Alábbiakban egy rajnamenti gyümölcs- és főzelékértékesítő szövetkezet gyakorlati működésével óhajtjuk olvasóinkat megismertetni. Háromszázhuszonnégy gyümölcs- és zöldségértékesítő szövetkezet van Németor-

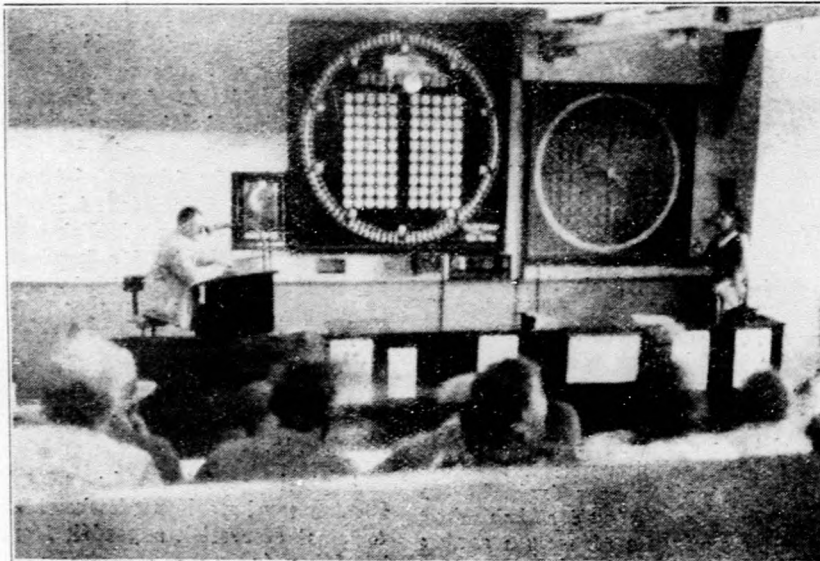
ságban, ezek között azonban a Rajnpartján megszervezték érdemelnek különös figyelmet, amennyiben a terményeknek árverés útján való értékesítését hazánkban teljesen ismeretlen módon és nagy sikerrel oldják meg.

Roisdorfban látogattunk meg egy ilyen szövetkezetet és ott tanulni voltunk a zajtalan gyümölcs- és zöldség-

árverésnek. A környék gazdái kötelezik magukat, hogy minden terményüket a szövetkezet útján értékesítsék. Közvetlen a vasutállomás mellett fekszik a nagy árverési csarnok, amely előtt hosszú sorban állnak a szekerek. A termelők szabványos ládáikban, előírás szerint csomagolva és válogatva, mint kész kereskedelmi árut viszik be portékájukat. Minden gyümölcs-illetőleg főzelékneknek egyforma ládája van. A válogatást nem a kereskedő végzi, hanem a termelő, a közvetítés tehát kimarad. Az egyes ládák kis cédulával vannak ellátva, amelyen fel van tüntetve a szövetkezeti tag neve és pontos címe, a láda tartalma, súlya, a gyümölcs darabszáma és minősége. A szekerek bejárána és csarnok kapuján, ahol egyik oldalon emelkedő padsorban ülnek a nagykereskedők, a másik oldalon székel az árverést lebonyolító szövetkezeti kirendeltség, mindössze két ember. (Lásd a képet.) Itt egy önműködő óra van felszerelve, amelynek használata minden hangot kiküszöböl. A gazda levesz szekereiről egy láda árut, azt felemelve, végigviszli a padok előtt, az egyik tisztviselő kikiáltja egy pfund (font) eladási árát, megnyomja a villamosóra gombját, amelynek nyomatja a százas számtól visszafelémenőleg felülről balfele mozog addig az árig, amelyért az árut kikiáltották.

Minden kereskedő helyén egy-egy gomb van a kereskedő számával s aki az árut meg akarja venni, amikor az óramutató ahhoz a számhoz ér, amelyet az illető az áruért szán, megnyomja a gombot, amely pillanatban a mutató az illető áránál megáll. Ugyanekkor kiugrik a kereskedő száma, amely jelzi a vevőt s amelyet a vételárral együtt egy másik tisztviselő, aki a kis asztal mellett ül, azonnal feljegyez. Az áru el van adva, a szekér megy tovább és az árut lerakja az udvarban lévő raktárba, ahonnan hamarosan a szövetkezet a vasuti kocsikba szállítja.

Az árát a kereskedő a szövetkezetnek fizeti ki s ez juttatja tovább a gazdához. Itt az árverésen a vevők és eladók részéről egy hang sem hallatszik, semmiféle alku- vagy kérdészködés, kételkedés, vizsgálgatás nincsen, mert a szövetkezet felelősen tagjaiért, az eladott áru tulajdonképpen a szövetkezeté, a vevő nem a gazdával, hanem a szövetkezettel áll szemben, amely felelősséget vállal az áru feltüntetett minőségéért. Érdekes, hogy itt tulajdonképpen nincsen licitálás, nem lehet egymásra kínálni, mert az óra nem előre felé halad. Ha például egy pfund alma ára 40 pfennig, akkor a mutató 100 pfennigtől visszafelé halad s ha az egyik kereskedő 50 pfennigre értékeli, itt megnyomja a gombot és az áru az övé. Ekkor már többet igérni érte nem lehet. Ha senki sem nyomja meg a

A „zajtalan“ árverés önműködő órával.

gombot, az áru a szövetkezeté. Valószínű a gazdák érdekében van ez így, mert a kereskedő siet a gombot megnyomni, hogy meg ne előzzék és az áru az övé legyen. Otlétünk alatt az eladott árukért mindig többet adtak a kikiáltási árnál.

Amint a fenti leírásból láthatjuk, a kereskedelem tulajdonképpen nincs kiküszöbölve az eladásnál, csupán a közvetítő kereskedelmet helyettesíti a szövetkezet, amely bevált rendszerével és a gazdák megszervezésével sokkalta magasabb árat tud biztosítani, mint hogyha a gazdák egyénileg bajlódának az értékesítéssel.

FABER GYÖRGY

SZÖVETKEZETI ÉLET

Beszámoló a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége munkásságáról

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége most tette közzé az 1934-ik — szövetkezeti szempontból igen jelentős — esztendőről szóló beszámoló jelentését. A jelentést Kuncz Ödön dr.-nak, a Szövetség ügyvezető alelnökének magas színvonalú előszava vezeti be. Az előszó nemcsak ismertetője, de egyben bírálata is a jelentősebb szövetkezeti eseményeknek. Szól mindenekelőtt a nagyhorderejű 1934: XXI. törvényekről, amely megszüntette a magyar fogyasztási szövetkezetek egymásközi versenyt s pénzügyileg megalapozta a szövetkezetek értékesítést. Az 1934. év jelentős eseményei közé tartozik a szövetkezeti törvénytervezet közzététele és a londoni nemzetközi kongresszus, amelyen a magyar szövetkezeti kiküldöttek jelentős sikereket értek el, végül a népszerű szövetkezeti ismerettár közzététele. A szövetség behatóan foglalkozott a terményértékesítés kérdésével, a nemzeti birtokpolitikának földbérlo szövetkezetek segítségével történő megoldásával, a szövetkezetek ellenőrzésének a tökéletesítésével, stb.

A részletes beszámoló keretében a szövetségnek több igen jelentős állásfoglalásáról értesülünk. Így a szövetség megvitatta az igazságügyminiszternek a szövetkezetek kényszerfelszámolására vonatkozó rendeletét. Sikeresen foglalt állást a Müegyetem és Közgazdasági Egyetem összevonása alkalmából a szövetkezeti felsőbbfokú oktatás épségben maradásáért. Élénk részt vett a szövetség a Nemzeti Munkahét megrendezésében. Messzemenően felkarolta az államtalan diplomások ügyét. A szövetkezeti intézményeknél ily módon sikerült sok ifjút elhelyezni. A szövetség kebelében működő Szövetközi Bizottság főleg a nemzetközi összeköttetéseket ápolja. A Nemzetközi Szövetközi Bi-

zottságban Schandl Károly dr. alelnök képviselte többibben sikerrel a magyar érdekeket. Megemlékezik a jelentős az 1934-ben tartott fontosabb szövetkezeti közgyűleésekről és értekezletekről is, majd ismerteti a szövetség 1934. évi közgyűlését, a XVI. Nemzetközi Agrárkongresszust, a londoni nemzetközi szövetkezeti nagygyűlést, az agrárszövetkezeti statisztikai bizottság prágai gyűlését, amelyen Wanke Gusztáv, a szövetség főtítkára képviselte a magyar agrárszövetkezeteket, majd megemlékezik a szövetkezeti központoknál történt személyi változásokról.

Igen érdekes része a jelentésnek a szövetkezeti nevelésre és oktatásra vonatkozó rész. Itt ismerteti a III. továbbképző szövetkezeti tanfolyamot, amely egész seregét képezte ki a jövő szövetkezeti vezetőinek. Általános tájékoztatót nyújt továbbá a jelentés a magyar szövetkezeti intézmények 1934. évi munkásságáról, közli többek közt a forgalmi adatokat is.

A jelentés záradékát a szövetség vezetőinek névsora alkotja. A szövetség elnöke, mint tudjuk, Károlyi Sándor gróf egykori munkatársa: Mailáth József gróf, helyettes elnök Schandl Károly dr., alelnökök: a nagy

szövetkezeti központok vezérigazgatói. A szövetségi iroda élén Kuncz Ödön dr., ügyvezető-alelnök és Wanke Gusztáv főtítkár állnak.

(Cs.)

Wünscher Frigyes előadása. A Magyar Jövő Szövetség előadás sorozatában az elmúlt héten Wünscher Frigyes dr., a Hangya vezérigazgatója a szövetkezeti eszméről tartott előadást. Előadásában rámutatott arra, hogy a liberális kapitalista rendszer, amelynek elve teljes szabadságot biztosított mindenkinek a közgazdasági életben, a háboru elejéig már teljesen kiélte magát. Ennek ellenszereként kifejlődött a szocialista rendszer, melynek kimondott célja az volt, hogy a közgazdasági tevékenységet az állami élet kereteibe illessze. Szinte észrevétlenül fejlődött ki ezek között a szövetkezeti gazdálkodás eszméje. A szövetkezeti tevékenység jogosságát nem lehet tagadni, mert ha a termelői rendszernek van jogosultsága, akkor éppen olyan jogosultsága van olyan gazdasági rendszernek is, amely a fogyasztók védelmét célozza. Wünscher Frigyes azután az értékesítés megszervezésével foglalkozott a nagyszámú közönség osztatlan tetzése mellett.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A szőlőtölkéket

a mi éghajlatunk alatt a tél hidege ellen fedéssel kell biztosítani. A tőlünk délre eső országokban a szőlőt fedni felesleges. Vannak nálunk is enyhébb telek, mikor a fedés nem bizonyul szükségesnek. Minthogy azonban előre nem tudhatjuk, hogy milyen lesz a tél, nálunk bevett szokás ősszel a tőketövek betakarása.

Ha netán kedvezett a sors, enyhe volt a tél s úgy látszik, hogy a szőlő fedésével felesleges munkát végeztünk, akkor is vigasztaljuk magunkat azzal, hogy a fedés egyuttal talajmivelő munka is. Ha a szőlő talaja ősszel meg van mozgatva, akkor érvényesül benne a téli fagynak érlelő hatása, másrészt a talajba jobban bejuthat a jövő évi termésre annyira

H. Dünn rajnai gazda hussertés-tenyésztése

fontos téli nedvesség. E nedvesség tovább is megmarad a talajban, mert a feltalaj megbolygatása által elrontottuk a talaj hajszóvességét, összeülledését, így a behatolt nedvesség az esetleg közbeeső meleg napokon nem párologhat el oly gyorsan, mintha a talaj tömört állapotban maradt volna.

A fedéssel normális viszonyok közt addig várunk, míg a levelek hullani kezdenek. Legalább is azt az időt várjuk be, míg a töke alsó levelei hullanak, mert a szőlővessző csak akkor tekinthető beéredettnek. A száron ülő leveleket befedni nem tanácsos, mert az így föld alá kerülő levelek rothadásakor a hónaljban ülő rügyek is megromolhatnak.

Ha korán beköszöntött éjjeli fagyok itt-ott leperzselték a leveleket, ott azért még nem lehet a venyigék teljes beéredéséről beszélni.

A fedéssel azonban sokáig kénsí se tanácsos, mert az őszi időjárás bizonytalan és ha tartós esős idő áll be, akkor nem végezhetünk talajmunkát. Ha pedig ilyen esetben várjuk a föld megszikkadását, akkor esetleg egy fagy közzönt be.

Sáros földdel nem jó a tökéket befedni, mert alatta a rügyek könnyen kipállanak. Ha már fagyos a föld, akkor a föld nem rakható jól a töké tövébe: az ilyen föld csak hantosan, hézagosan takarja a tökéket. A befedett tökéket a földtakaró jól feküdj meg; hézagok, rések ne maradjanak s főleg ne hagyjunk a föld között leveleket. A lehullott levelek és venyigehulladékok esetleg egy veszedelmes gombafaj, a *Dematofora n.* útján tavaszra teljesen tönk्रे tehetik a töke minden részét.

A baromfiak

tartását igen megdrágítják a mind magasabbra emelkedő gabonaárak. Különösen érzik ezt azok, kik kénytelenek a baromfiak eleségét vásárlás útján beszerezni. Mindezekhez hozzá kell számítani, hogy a makacs szárazság következtében elszáradt a gyep is, mi az udvaron és tanya körül legelésző baromfi takarmányozásának költségét mérsékelni szokta. Így nagyon fontos, hogy a baromfitenyésztő csak a továbbtenyésztésre okvetlenül szükséges és a téli tojásokat termelő egyedeket tartsa meg, a felesleget pedig mielőbb értékesítse.

Mielőbb ki kell selejtezni az öregedő állatokat is, mert ezeknek termelése visszaesik és husuk is kevésbé értékes lesz.

Tyukféléből a kakasokat csak 1—2 évig, a tojókat 2—3 éves korukig tartjuk meg. Az idősebb tyukok már keveset tojnak. A pulykakakasokat se tartjuk 1—2 évnél tovább, mert ezek hajlamosak az elnehezedésre, minek következménye lesz a sok terméketlen tojás. Tojó pulykáinkat megtarthatjuk 3—4 éves korukig is. A gunarak jó tenyésztő állatok 2—3 éves

korukig, ezután kiselejtezendők. A tojóldak azonban eredményesen szaporítanak 4—5 éves korukig is. Gáncsérainkat 2 éves koruk elteltével selejtezzük ki, a tojókakasokat pedig 3—4 éves korukban.

Mi sem természetesebb, mint hogy a takarmány drágasága miatt ne tőrjünk udvarunkon a haszontalan, élősködő példányokat, melyek hibásak, finyásak, betegeskedők, lassan fejlődők, rossz tojók, stb. Általában tartson korlátolt mennyiségű takarmánykészletünkben kevesebb, de prima minőségű állatot, sok selejtes helyett. Ez a praktikus angolok tenyésztői elve.

A tisztán szemes eleség a legdrágább baromfitakarmány. Olcsóbban juttatjuk állatainkat kellő tápanyagmennyiséghez, ha vagdalt zöldet, burgonyát, répát, konyhahulladékot keverünk darafélék közé s e keveréket adjuk eléjük. Nagyon jól értékesítik a baromfiak a tejhulladékot és húshulladékokat, vért, stb. Ha ilyeneket is van alkalmunk keveréktakarmányukhoz adni, még nagyobb termelésre számíthatunk.

Tojótyukok számára néhány, a gyakorlati életben bevált takarmányszabványt iktatunk ide:

a) 2 deka tengeri, 1 deka árpa, 1 deka zab szemesen; 2 deka árpadara, 1 deka halliszt, 10 deka répa, 1 deka korpa, 1 deka hereszéna nedves keverékben.

b) 4 deka gabona szemesen; 5 deka burgonya, 3 deka buzakorpa, 2 deka halliszt, nedves keverékben és 10 deka nyers répa.

E szabványok mellett a szénsavas méz- és a konyhasóadagolásra is szabad megfelekedezni. A mézszükséglet fejenként 3 gr., a konyhasószükséglet 0.5 gr.

Borpiaci helyzet

Az árak nagyrészt változatlanok. A kereslet inkább nehezebb óborokra mutatkozik, mivel az export különösen Csehország felé megindult és oda a vevők főként nehéz, édeskés borokat vásárolnak. A nagykereskedők tehát a kiszállított magasfoku óborok utánpótlásáról kell hogy gondoskodjanak. *Verpeléten* a 14 fokos óborért literenként 68—70 fillért, tehát eléggé magas árat kérnek. *Heves vidékén* a 13 fokos ó-burgundiért 45 fillért fizetnek. Kevés olyan tétel kerül felszínre, mely teljesen tiszta fajburgundi. Ami akad, azért magas árat igényelnek.

Az Alföldön nincs nagyobb üzlet, mert nem volt termés sem olyan, amiből el lehetne adni. Sok gazdának alig termett annyi bora, amennyi a saját házi szükségletére elég.

Mint érdekesség említjük meg, hogy *Tápisósáp* határában egyik magasabb dombon fekvő szőlőben, melyet a fagy nem ért, katasztrális hol-

danként 46 hl 10 fokos bor termett. Ugyanakkor a környékbeli szőlők mind lefagytak. El lehet képzelni, hogyha az idén nincs ez a nagy fagy, mily óriási termés lett volna az egész országban. Ez a tápisósápi birtokos *Péti sóval* és külön műtrágyával trágyázta be a szőlőjét. Ugy látszik, hogy a homokon is a *Péti só* nagyon jól elősegíti a szőlőtermés fokozását.

Sűrített must már csak kereskedők kezén van. *Kiskőrösön, Izsákon és Gyöngyösön.*

Németországba viszik ki a szép szőlőt otelló-bort. **Irsai-M. József.**

Apró jótanácsok

A megfelelő számú himállatot (kakast, gácsért, gunarat) kellő időben szerezzük meg baromfi állományunk számára. Az idegenből hozott állatokat 10—12 napra tegyük külön helyre (kamrába, pincébe, stb.), s ha ezen idő alatt betegség nem tört ki rajtuk, akkor tehetjük csak régi baromfiállományunk közé. Számítsunk 10—15 tyukra egy kakast. Minél nagyobb testűek a tyukok, annál kevesebbet számítsunk egy kakashoz. Ugyancsak több kakast kell tartanunk akkor is, ha nagyobb tyukállományt tartunk egy udvaron. Pulykából 6—8 tojóhoz számítsunk egy kakast. A nagyon elnehezedett, 2—3 éves pulykakakasokat a tél folyamán soványítsuk le, hogy tavasszal párosodni tudjanak. Tegyük téli takarmányukba áztatott szénatörmeléket, esetleg nyers répaszeleteket. A közpnyagtestű ludaknál 1 gunarra 4—6 tojót is számíthatunk, de a nagytestű emdeni gunarak, valamint ezek első kezeszései legfeljebb 2—3 tojóval pároszanak. A kisebb testű kacskánál egy gácsérhoz 6—8 darab tojót osszunk be, hogy utánuk termékeny tojásokat kapjunk; a nagytestű kacskánál 3—4 darabot. A nehézttestű kacskák téli elhízását ugyancsak akadályozzuk meg higabb takarmányok etetésével.

Nyulrágás ellen fiatal fák törzsét náddal, sással, tövises vagy tövistelen gallyakkal, esetleg több rétegben felcsavart újságpapírossal csavarjuk be. A zuzsupszalma, cirokszár, kukoricakóró erre a célra nem jó. Ez utóbbiak a mezei egereknek adnak téli szállást és a tél folyamán ezek rájárik meg a fák kergét.

Hogy fáinkon feregmentes gyümölcsök teremjenek, a termőfák korona- és törzsápolási munkáit még az ősszel végezzük el. Ott, ahol a korona sűrű ágazatu, azt ritkítsuk ki. A metszési (fűrészelt) sebeket egy óra hosszáig főzzük, ezután kihűlt kátránnyal kenjük be. Helyettesítheti ezt az ojtóviasz vagy valamilyen olcsó olajfesték is. A hernyófészkeket, gyümölcsmumiákat, a gyapjas és gyűrűspille petéit szintén már most szedjük le és azonnal ássuk el vagy tűzben semmisítsük meg. Az idősebb fák száraz, elálló, repedezett kergét kaparjuk le, a hulladékat égessük el és 10—20 liter gyümölcs-fakarbolineummal vagy az ennél olcsóbb házilag is elkészíthető mézskénlé főzetével kiadósan permetezzük meg a fákat. A mézskénlével mindentéle fát permetezhetünk, míg a gyümölcsfakarbolineummal csak az almát, körtét, szilvát, ringlót.

ASSZONYOKNAK, LEANYOKNAK

Az éléskamra rendbentartása

Az éléskamra tisztaságára, szellőzésére mindig nagy gondot kell fordítani, hiszen az valóságos kincses-tára a háziasszonyoknak, amelyek félretett készleteiből a hosszú télen át felfrissíti a család étrendjét. A rosszlevegőjű, dohos, piszkos kamrában megromlanak az ételek, tönkremennek a befőttek, elférgesedik a liszt és megrothadnak a gyümölcsök, tehát a lakás e fontos részének elhanyagolása mérhetetlen sok kárt okoz. Tartsuk azért rendben az éléstárat és a felső kis ablakot állandóan hagyjuk nyitva, hogy éjjel-nappal friss levegője legyen.

A lisztet, zsírt gyakran forgassuk, hogy meg ne kukacosodjék, a száritott főzelékféle, gomba organdizsákokban függjön. A kertben összegyűjtött virág- és veteménymagvakat teljesen megszáritva pléhdobozokban tegyük el, melyeken szöggel néhány szelelőnyílást furtunk, vagy pedig vászonzacskóba kötve, rudra akasz-szuk fel. Így az egér nem tud hozzájutni.

A befőtteket polcokon tartjuk és időnként gondosan átnézzük, — nem romlik-e közülök valamelyik. A fűszerféléket jól záródó dobozokban, a maradék ételeket pedig lefodott edényekben helyezük el.

A félre eltett gyümölcsöt leghelyesebb polcokra kirakni, úgy, hogy egymáshoz ne érjenek. Az almát hosszú ideig épen meg tudjuk őrizni, ha hordóban, ládában gipszrétegek között helyezük el. A láda alján egy centiméter vastag gipszréteget teszünk, erre ráhelyezzük az almákat szárukkal felfelé, aztán egy réteg gipszrel befedjük a gyümölcsöt; most újabb almaréteg következik, majd megint gipsz, amíg a láda meg nem telik. A körte birkagyapju közé téve, jól eltartható és megőrzi szép sárga színét. A szőlőt legjobb fűrtönként felakasztva tartani. Az ütődött szemeket leszedjük, aztán vastag spárgával felkötjük a fűrtöket rudra, az ablak közelében.

A kolbászfélét és sonkát is legjobb rudra akasztva tartani. Ha a felvágott kolbász, szalámi végét ezüstpapírra csavarjuk, nem barnul meg. Baromfit és malachust beszóva, lefodott edényben, télen heteken át eltarthatunk.

Hüvös, szellős kamrában az élesztőt is hosszabb ideig frissen el lehet tartani. Különösen fontos ez falun, ahol nem lehet mindennap kapni friss élesztőt. Tíz-tizenkét napig is eláll, ha kis darabkákra vágott tiszta hideg vízzel megtöltött üvegekbe tesszük. Használat előtt az üveget jól összerázzuk és csak annyi élesztőt szedünk ki belőle, amennyire a sütéshez szükségünk van.

Asszonyok tanácsadója

Válasz B. L.-né (Kunszentmárton) kérdésére. A rozsmaringvizet hajgyökerek erősítésére ma is sok helyen használják, házilag azonban nehéz előállítani, mert lepároló edény kell hozzá. 100 gramm rozsmaringvirágot egy liter vízzel leöntenek, lepároló edényben hevítik és a forrás közben keletkező gőzt tiszta edényben elfogják. A lehűtött folyadékban 50 gramm tiszta alkoholt és 5 gramm hamuzsirt oldanak fel. Igen jó hajerősítőt lehet azonban otthon is készíteni a következő módon: Jó csomó friss csalángyökeret puhára főzünk egy liter vörösbortban, leszűrjük és feleannyi tiszta szeszt adva hozzá, jól záró üvegbe töltjük. Használatkor ugyanannyi vízzel hígítjuk fel.

Kánya Terézia

Ételreceptek

Kukoricamorzsa. 30 deka kukoricalisztet 2 tojás sárgájával és habjával, fél citrom levével s héjával, meg fél csomag sütőporral összekeverünk. 10 deka forró zsírba vagy vajba öntve, sütőben megpirítjuk, azután felszakgatjuk, sóval, cukorral és mazsolával meghintjük és melegen adjuk asztalra.

Burgonyás huspástétom. 30 deka husmaradékot kevés zöldpetrezselyemmel, citromlével izesítve vajás rántással berántunk. 18 deka főtt burgonyából egy tojással, 12 deka liszttel, 12 deka vajjal, kevés sóval tésztát gyurunk, néhányszor kinyújtjuk és fél óráig pihentetjük, végül félujnyi vastagra kinyújtjuk. A tésztából kerek lapot vágunk s papíron sütőlemezre tesszük. A tésztaalap szélét tojásfehérjével kenjük meg, a tészta hulladékból pedig tojással megkent sodrott karikákat helyezünk rá. Halványsárgára sütjük, azután a husvagdalékkal megtöltve, még tíz percre a sütőbe tesszük és melegen tálaljuk.

Birsalmasajt. A szép sárga bírsajt tisztára mosva, puhára főzzük. Melegen gyorsan meghámozzuk, szitán áttörjük, azután a pépet ugyanannyi porcukorral habosra keverjük és folytonos keverés közben tűzön negyedórát főzzük. Kocsonyapróbat csinálhatunk belőle s ha porcellántálra cseppentve, megsálszik, vízzel kiöblített formákba töltve, állani hagyjuk. Másnap kiborítjuk s szellős, száraz helyen tartjuk.

Az én dalom...

Lantom s vándorbotom
Minden vagyonom.
A sallangós nyomorom
Csak ráadásul kapom.
Mivel egész életemet
Kiagathatom:
Uton-utfélen a bolondját
Járhatom! . . .

BODNÁR BERTALAN
(Budapest)

Jókedv országából jöttem...

Jókedv országából jöttem, teli tarisz-
[nyával...
A határan találkoztam sok-sok bo-
[szorkánnyal.
Nyakamból a tarisznyámat ki akarták
[venni,
Engem meg a seprínyéllal el akartak
[verni.

Elálltak ök az utamat, szörnyen vi-
[gyorogtak...
Körülöttem a nagy baglyok folyton
[kuvikoltak.
Elővettem fűzfásipom, belefújtam
[szépen,
Uccu neki, boszorkányhad el a seprí-
[nyélen...

HATHÁZI ISTVÁN
(Érseksaad)

Hallgasson meg...

Hallgasson meg, Kati néni, volna egy
[kéresem,
Marcsa lányát feleségül adja oda
[nékem.
Ne zárja el, engedje ki már a kalitká-
[bői,
Csodacsinos menyecske lesz a kend
[leányából.

Nem lehet még, édes fiam, fiatal a
[lányom,
Idő előtt férjhez adni, szivemből saj-
[nálom.
Meg azután nem is gazdag, nem vihet
[ő kincset.
Jobb lenne tán, hogyha máshol nyit-
[nád a kilincset.

Ejnye, ejnye, Kati néni, én nem kin-
[cset kérek.
Nagy kincs nekem, ha egy kislány
[két szemébe nézek.
De hogyha kend úgy akarja, hajlok a
[szavának,
Tartsa meg a Marcsa lányát örökre
[magának!

MÁRTON ANTAL
(Somogyvár)

Mondjon el egy imát értem...

Tiszaparti kis faluban,
Ami fehér kis házunkban
Édesanyám lelke!
Ha lefekszik alkonyatkor,
Néha késő mécsgyújtáskor:
Imádkozzék csendben.
Mondjon el egy imát értem,
— Tudom, hallgatja az Isten —
S ne sirasson engem.

Aludjon el édesdeden,
Álmodjon jót énfelölem:
Hogy van sok-sok kincsem.
Meg azt is, hogy boldog vagyok,
Családom közt vígan vagyok,
Menye nem lesz hűtlen.
Egészséges unokája,
Hogy nem igaz a halála,
S várja magát hiven.

CSEPPENTŐ IMRE
(Tiszabó)

H I R E K

137 kiló elsőosztályú selyemgubót termelt ifj. Abel Béla

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség a gubótermelés iránti vállalkozási kedv növelése céljából ez év tavaszán külön jutalmakat helyezett kilátásba a selyemtenyésztőknek. A jutalmazási akció két részre oszlott. Már a gubók beváltása alkalmával minden egyes selyemtenyésztő, aki legalább 10 kg gubót termelt, a beváltási áron felül egy szép színes fejkendő kapott ajándékba. Most a jutalmazás második neme, a pénzbeli jutalmak kiosztása került lebonyolításra. Ebben a jutalmazásban résztvettek mindazon selyemtenyésztők, akik legalább 20 kg I. osztályú gubót szolgáltatottak be. Ezek a selyemtenyésztők tehát az ingyenes fejkendőn kívül pénzjutalomban is részesültek. A pénzjutalmakat a gubóhozam arányában osztotta szét a felügyelőség és pedig 100, 80, 50, 30, 20, 10, 5 és 3 pengős tételekben. A 100 pengős legnagyobb jutalmat ifj. Abel Béla mezőkeresztesi selyemtenyésztő nyerte el, aki 137 kg 90 dkg I. osztályú gubót hozott beváltásra, mely mennyiséggel az ország legtöbb, legjobb gubót termelt selyemtenyésztőjének bizonyult.

A kereskedelmi miniszter megnyitott egy dunántúli utszakaszt. November hó 14-én délelőtt nyitotta meg ünnepélyesen Winckler István kereskedelemügyi és közlekedésügyi miniszter azt az utszakaszt, amely Baracskától kiágazóan a Velencei-tó déli partján halad Székesfehérvárig és itt kapcsolódik be a régi balatoni útbá. A minisztert Havranek József alispán üdvözölte és az utépítésért kifejezte a vármegye háláját.

A „Vásárhelyi“ név védett lett. Mint értesülünk, a m. kir. belligyminisztérium, mint a magyar nemesség legfelsőbb öre, Kézdi Vásárhelyi Dezső dr. ny. földmiv. miniszteri tanácsos, Kézdi Vásárhelyi Zoltán dr., államtitkár és fia, Kézdi Vásárhelyi Béla dr. tb. szolgabírónak kérelmére a Kézdi, illetve a Kisdí őszékelyi nemzetségből származó ősnemes Vásárhelyi családnévet a névváltoztatások alkalmával védelemben részesülő, azaz névmagyarosítások fel nem vehető „védett“ magyar nevek hivatalos pótljegyébe felvette. Itt említjük meg, hogy önzetlen hazafiúi ténykedése elismerésül Kézdi Vásárhelyi Béla dr. tb. szolgabírónak a Nemzeti Munkárdemkereszt adományoztatott.

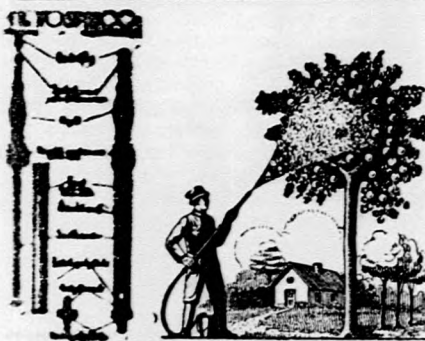
Vajmesteri állást keres egyik olvasónk. Négy középiskolát és két éves tejipari szakiskolát végzett husz éves nőlen vajmester állást keres, rögtön belépésre. Cim: Farkas Kálmán, Pórládony (Sopron-megye).

Tábor István esküvője. Tábor István csepeli olvasónk, a Vasárnapi jeles költőgárdájának egyik tehetséges és szorgalmas tagja, október hó 31-én tartotta esküvőjét Tóth Rózsikával. A Vasárnapi olvasótábor, valamint szerkesztősége és kiadóhivatala nevében szeretetteljes szerencsikívánatainkat küldjük az ifjú párnak.

Elloptak másfél kilométer hosszú vasuti vonalat. Cambria (Illinois-állam) mellett ismeretlen tettesek egy és fél kilométer hosszú vasuti vonalat loptak el. A tolvajok elvitték a sineket, csavarokat, talpfákat és az összes pályaalkatrészeket.

A belügyminiszter rendelete az állatkinzás ellen. Kozma Miklós dr. belügyminiszter az állatkinzások szigorú ellenőrzése ügyében rendeletet adott ki, amely szerint utasítja az alárendelt hatóságokat, hogy az állatkinzást az eddiginél fokozottabb mértékben ellenőrizzék és az állatok védelmére vonatkozó törvényes rendelkezéseknek teljes erővel szerezzék érvényt. Az állatkinzásának vagy durva bántalmazásának fogalma alá nemcsak a heves fájdalmat okozó bántalmazás, ütés, verés, vágás, szúrás, stb. esik, hanem az állatnak munkában való tuleröltése is.

A Lakyteleki Faluszövetség táncmulatságot rendez. A Lakyteleki Faluszövetség a csecsemővédelem és a szegény gyermekek karácsonyi felruháása céljára november hó 23-án, szombaton este 8 órai kezdettel a Hankovszky - szállodában zártkörű táncmulatságot rendez. Belépő díj személyenként 60 fillér, családjegy 1 pengő 50 fillér.

Szétszedve Munkában
Legújabb szabadalom
„NETTOSPRICC“
dugattyunélküli
gyümölcsfapermetező készülék.

Olcso, nincs benne bórözés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmos permetezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.
Gyártja és forgalomba hozza:
Takács Károly, nyug. Máv. előhjáró,
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

Hány háziállat van az országban?

A földművelésügyi minisztérium 1935. évi tavaszi állatösszeírása szerint tavasszal összesen 1.756.000 szarvasmarhát, 807.000 lovat, 3.176.000 sertést és 1.228.000 juhot számláltak meg.

Halálosvégű összeszólalkozás Győrben. November hó 18-án, hétfőn 10 óra tájban Győr egyik külvárosában, a Pápai-úton halálosvégű összeszólalkozás támadt egy hadnagy és egy polgári személy között. A Pápai-úti vasúti átjárónál az egyik vasúti kocsiába árut raktak és ennek közelében tartózkodott Odor Márton 22 éves napzsámos. A berakodás közben jött arra gyakorlatról kerékpárján Balaton Sándor hadnagy, aki a győri utaszállóalj kötelékébe tartozik. A rendőrségi tanúkihallgatások szerint Balaton hadnagy kerékpárjával hozzáért a napzsámoshoz. Ebből szóváltás támadt, amelynek során a hadnagy elsütötte fegyverét. A golyó a napzsámos szívét turta keresztül. Balaton Sándor hadnagy a fegyverhasználat után kerékpárra ült s az állomásparancsnokságon jelentkezett. A fegyverhasználat jogosságának megállapítása végett megkezdtek a vizsgálatot.

Huszonhárom pár esküdtött örök hűséget egy napon. A Vác melletti Sződ községben hagyományos szokás, hogy a házasságok tulnyomó részét minden évben egy napon kötik. Így volt ez a múlt héten is, amikor 23 szödi párt adott össze egy napon Bartos plébános a katolikus templomban. A hagyományos tömegesküvőn nagy számmal vettek részt a környékbeli lakosok. Az esküvőket háromnapos mulatság követte.

Jedtében meghalt egy hetvenkedő fiatalember. Egy liechtenali (Ausztria) fiatalember, aki azzal dicsekedett, hogy semmitől sem ijed meg, fogadást kötött, hogy a temetőben éjjelkor egy előre meghatározott sírről leemeli a koszort és magával hozza. Be is ment éjjelkor a temetőbe, de nem tért vissza. Barátai reggel nem mertek utána menni, akkor halottnak találták az egyik sírra borulva. Szív-szélhűdés ölte meg. Mint kiderült, kabátja beleakadt az egyik sírrelél riaszerítésébe s a fiatalembert a sötétben, ismeretlen okból bekövetkezett váratlan rántás annyira megrémítette, hogy szív-szélhűdést kapott.

Verssorok emlékkönyvbe. Kiszner János kisteleki előfizetőknek küldötte be hozzánk az alább következő „Emlékkönyvbe“ című sorokat. Szives figyelmébe ajánljuk mindazoknak, akik még nem lettek hűtlenek a régi jó idők szép szokásához, az emlékkönyvhöz, akár ugy, hogy maguk örökítik meg nevüket mások emlékkönyvében, akár ugy, hogy maguk kérnek a saját könyvükbe emléksorokat. A nyolcsoros versike így hangzik:

Éltünk vágya-célja a boldogság,
Igyekezünk elérni mihamarább.
Csak hogy utja jár nem kis vesztéssel,
Azért is oly kevesen érik el.

Két szív szerelme, egyesülése
A boldogság édes titka-réve.
Meg ne indulj törekény hajóval,
Mit szétörhet a legelső vihar.

PÁSZTORTÚZ

Spiclik a „rádió“ hullámainál

Mig mi, jámbor magyarok, szívünkkel, lelkünkkel az egész világ elé tárjuk és még kevés megmaradt szentélyeinkbe is szabadjára beengedünk minden szörösmarku idegent, köröskörül lesbenálló ellenségeink még a Csonkamagyarországból tovaszállósó rádióhullámok rezgéseit is spiclikkel ellenőriztetik. Egy kolozsvári bírósági tárgyalás folyamán pattant ki ez az ellenségeinkre oly jellemző épüleletes eset. De vajjon mi magyarok tanulunk-e belőle? Ime, itt az eset:

A kolozsvári román hadbírósg éppen most Láger Károly huszonéves joghallgatót, magyar újságíró, az enyhítő körülmények figyelembevételével háromhavi elzárásra, 5000 lei pénzbírságra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte. A súlyos ítélettel befejezett vádat nevezetnek a budapesti rádióban február havában „Levelek Erdélyből“ című, felolvasott utiriportjára alapozták. Egy ezt a rádiófelolvasást odaát túl a Királyhágón hallgató abrudbányai román tanító besugására indították meg. Ott a tárgyaláson a vádlott aztán előadta, hogy ő ugyan „Ősz az Aranyos völgyében“ címen a múlt év őszén csakugyan írt egy riportot és ezt közlés végett át is adta egy kolozsvári lapnak, azonban a cikk továbbbi sorsáról nem tudott semmit. Egy bizonyos, hogy a kolozsvári újságban meg nem jelent. Arról sincs fogalma, hogyan került ki ez a cikk Magyarországra. Még kevésbé tudja, milyen körülmények között jutott a budapesti rádió felolvasóasztalához, ahol azt máskülönbön megváltoztatott címmel, teljesen átírt tartalommal olvasták fel.

A védőügyvéd beszédjének szenzációja viszont az volt, midőn tiltakozott az ellen, hogy bárkit perbe lehessen fogni magánfeljelentés alapján, a rádióban felolvasott cikkéért akkor, amikor ezt az erre hivatott hivatalos ellenőrző hivatal nem kifogásolta. Mirceu Georgescu védőügyvéd emez elszólásából ugyanis kitűnt, hogy a román közbiztonsági hatóságok külön hivatali, külön ellenőrző közegeket tartanak a magyar rádió közleményeinek ellenőrzésére. Jegyzzük meg ezt is jól! A román fiúk, testvéreim, inhol a budapesti rádió hullámaig elnyulnak!

MÓRICZ PÁL.

Egy elmebajos borbély összevagdalta a vendéget. Kevermes községben Szabó Mihály borbélymesteren munka közben elmebaj tört ki és mit sem sejtő vendégének nyakába a kezében lévő borotvával többször belevágott. A vendég segítségkérésére a műhelyben levők lefogták a borbélyt és beszállították a gyulai kórházba. Itt megállapították, hogy őn és közveszélyes elmebeteg.

Hivatalos vetésjelentés

A hivatalos vetésjelentés szerint az őszi vetések közül az őszi buza, rozs és árpa szép egyenletesen kelt és jól fejlődött. A késői vetések azonban a szárazság következtében egyenletlenül keltek és fejlődésükben visszamaradtak. A takarmánykészlet szükösken, kellő beosztással és póttakarmányok adagolásával — normális telet feltételezve — egyes vidékeket kivéve, a legtöbb helyen elegendő lesz.

Emelkedik állattenyésztésünk színvonala

Az Országos Törzskönyvelő Bizottság Wellmann Oszkár dr. elnökletével gyűlést tartott, amelyen Batta Pál előadó-titkár beszámolójából a bizottság örömmel értesült arról, hogy a törzskönyvelés és az azon alapuló szervezeti tenyésztői munka a nehéz gazdasági viszonyok ellenére is öröndetes térhódítást mutat és az állattenyésztés minden ágában nagyarányú minőségi fejlődés állapítható meg. Szarvasmarhatenyésztésünk szép eredményei szembetűnően jutnak kifejezésre az országos szarvasmarha elit-törzskönyvben, amelyben már több, mint 4000 darab kiváló tehozamu és különleges tenyészértékű tehén van nyilvántartva.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Az új borokat lehet-e, célzerű-e most fejteni? 2. Lehet-e szőlő-törkölyt a sertésekkel feletetni? (K. J., Medina.) — **Felelet:** 1. Az újborokat ajánlatos most, november vége felé lefejteni. Ezidén úgy is gyengébb borok termettek és ilyen évjáratoknál az alacsonyfokú borok seprőjében sok olyan anyag van, melyet jobb, ha mennél előbb eltávolítunk a fejtés által, mert a bor érésében káros elváltozásokat idézhet elő. 2. A törkölyt fel lehet etetni sertésekkel, de ez bizonyos mértékben veszedelmes dolog. Kóvér állatnak nem tanácsos adni, mert az állatok a friss törkölytől megrészegszenek és könnyen gutaütést kaphatnak. A sovány sertéseknek is csak korpával keverve, vagy vagdalt tökkel, füllesztett takarmánnyal ajánlatos odaadni. A már kifőzött törkölyt veszély nélkül a sertések elé vehetjük, mivel annak már csak a magját rojogtatják és ezzel fokozzák az étvágyukat.

Kérdés: Tagja-e a község minden lakója a Magyar Gyümölcs- és Szőlőtermelő Országos Szövetkezetnek, ha a község tagja a szövetkezetnek? (S. O., Csesztreg.) — **Felelet:** A budapesti szövetkezetnek tagjai csak egyesületek és közilletetek lehetnek, ennél fogva egyéni tagjai nincsenek. Ha egyéni tag akar lenni, úgy Önnek a Zalaegerszegi Gyümölcstermelők és Értékesítők Egyesületébe kell belépnie; évi tagdíja 2 pengő.

Kérdés: 1. Hol és mennyiért kapható a háziállatok megbetegedéseivel és gyógyításával foglalkozó szakkönyv? 2. Hol tartanak táncmesteri tanfolyamot? 3. Meddig tart a tanfolyam és mibe kerül? (P. L., Kiskörpád.) — **Felelet:** 1. Ajánljuk Lukács Aladár: „Első segélynyújtás az állatok megbetegedésénél“ című könyvét. Kapható kiadóhivatalunkban 2 pen-

gős ár és 20 fillér portóköltség előzetes beklődése mellett. 2—3. Táncmesteri tanfolyamot a Magyar Táncantatók Egyesülete (Budapest, VIII., Baross-u. 59.) tart. Az új tanfolyam január hó elsején kezdődik és tartama két év. Felvételeire azok jelentkezhetnek, akik magyar állampolgárok, büntetlen előéletűek és hat középiskolát jó eredménnyel elvégeztek. A felvétel iránti kérvényeket december hó 15-ig kell beadni és csatolni kell hozzá illetőségi, erkölcsi és középiskolai bizonyítványt. A két éves tanfolyam elvégzése 800—900 pengőbe kerül, amely összegben a beiratkozási díjon kívül a tandíj, könyvek és egyéb költségek is bent foglaltatnak.

Kérdés: Nyert-e a 08.092-es számú Olasz Vöröskereszt sorsjeggyem a november elseji húzáson? (Ifj. K. F., Gyula).

— **Felelet:** Nem nyert. Másik kérdésére lapunk jövőheti számában válaszolunk.

Kérdés: Hol értékesíthetném a 1924—32.000 sz. pénzügyminiszteri rendelet alapján kibocsájtott 190.000 korona értékű kényszerkölcsön-kötvényemet? (N. F., Nagykereki.) — **Felelet:** Környéne nem kényszerkölcsön, mivel azok kerek összegről szólnak és így kötvénye csak 100.000, vagy 200.000 koronás lehetne. Irja meg pontosan, milyen kötvény van a birtokában s akkor megtudjuk adni annak legutolsó tőzsdei árfolyamatát; vagy pedig forduljon a lapunkban hírdető Barna Bankhoz.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

R. L., Mátrászlós. Elsősorban is köszöntjük újból jelentkezése alkalmából. Verseiből hamarosan közlünk. — **Ifj. H. Gy., Nagybány.** Az egyik tréfát mai számunk közli. Kérdésére a „Tanácsadó“ fog válaszolni. Verseiből válogatunk, bár egyet nem egészen értünk. Nincs ezen a kerek nagy világon egyéb verstéma, csak a szerelem, barna kis lány, első csók? — **K. J., Kistelek.** Köszöni fogjuk. — **Z. G. J., Budapest.** A szeptember hó 29-én megjelent 40-ik számunk közölte a szóbanforgó verset. A most beklődött vers nem közölhető. Azért, mert valakit a „kedvese“ elhagyott, nem szükséges okvetlenül versben megírni. — **S. S.-né, Sz.-g.** Sajnálattunkra nem vált be. Tuláságosan klsigényű és kezdetleges próbálkozás.

T. I., Csepel. Igen nagy örömet okozott a híradása: az elhelyezkedése is, az esküvője is. Valamennyien őszinte szerencsekívánatainkat küldjük Önnek. Versét rövidesen viszontlátja. Üdvözlét.

— **S. P., Szentistvánlak.** A kérdezett címet a közölt adatok alapján nem tudtuk megállapítani. — **Ifj. D. P., Pereked.** Milhoffer: „Népies időjósítás“ című könyve teljesen kifogyott. Jó asztali fémbarmóért Calderoni mű- és tanszer-állalat rt.-nál kaphat, 18—22—25 pengős áron. Címe: Budapest, IV., Váci-u. 50. Másik két kérdésével forduljon közvetlenül az itt megadott címekre: Budapesti Földregési Observatórium, IV., Semmelweis-u. 2. és Meteorológiai és Földmágnességi Intézet, II., Kitalbel Pál-u. 1. — **Ifj. N. I., Szendrő.** Rejtvényeből közlünk. — **Cs. S., Komádi.** Megle, közvetlen közlőn sorait jóleső érzéssel olvastuk. Kár volna azon vitakozunk, vajjon a költemény a lélek, vagy a szív virága-e? Talán akkor közelítjük meg legjobban az igazságot, ha azt mondjuk — mindkettő! Fejlődését figyelemmel kísérjük és verseiből — amint a sor reájük kerül — közlünk.

AZ EZÜSTFAKIR

Indiai történet.

— Inkább vertek volna félholtra bennünket, — mondotta komoran a keményarcu rendőrtisztviselő, — semmint ránknyávoogjanak.

Megjegyeztem, hogy a templom papjai bizonyosan törvény elé fogják vinni a dolgot és pert akasztanak a nyakunkba, a hindu vallás meggyalázása miatt. Pontosan emlékeztem, hogy az indiai angol büntetőtörvénykönyvben van egy paragrafus, mely teljeseen ráillett Fleete vétségére. Strickland őrnagy sóhajtvá, lemondó közlegyintéssel azt válaszolta, hogy bárcsak így történe a dolog. Ez lenne még a szerencsésebb megoldás! . . .

Amikor felcihelődünk végre, hogy hazatérjek szállásomra, óvatosságból bepillantottunk Fleete szobájába. Semmi különösöt nem vettem észre; barátom hanyattfeküdt ágyán és harsányan horkolva, eltorzult arccal, a mellét vakarta. Ezután dideregvé, elrontott kedvvel, nyomott hangulatban, úgy délelőtt tíz óra tájban hazabotorkáltam és lefeküdtem aludni.

Egy órákor ébredtem fel s ahogy hideg vízben megmosakodtam s magamra kapkodtam ruháimat, nyomban nyeregbe szálltam és Strickland házához lovagoltam, hogy Fleete felől tudakozódjam. . . Szép kis fejfájása lehet — gondoltam némi kárörömmel — ilyen féktelen dózsolás után. Bizonyosan borogatások között találok!

Amikor a házba beléptem, Fleete már a reggelinél ült a terrazon. A feje ugyan nem fáj, de szemellátározóan nem valami jól érezte magát. A jókedve alaposan elszállt. Szidta a szakácsot, mint a bokrot, kellemetlen, rikácsoló hangon folyton arról pattogott, hogy a kotlett-je tulerősen ki volt sütvé. Az olyan ember, ki egy átlumpolt, italos éjszaka után nyers húst tud reggelizni, meglehetősen ritka. Ezt meg is mondtam Fleete-nek és ő nagyot nevetett erre. De csakhamar elkomorodott:

— Különös moszkítókat neveltek ti errefelé, — mondotta, kelletlenül tréfálkozva. — Valóságos husdarabokat haraptak ki az éjszaka belőlem és csodálatosképpen csak egy helyen, itt a mellemem. Tiszta seb vagyok.

— Mutasd a csipéseket, — mondotta Strickland. — Reggel óta valószínűleg már behegedt a seb!

Mialatt a kotlettek készültek, Fleete szétnyitotta ingét a mellén és megmutatta a testét. Pontosan a balmelle fölött valami furcsa, vérszín jel mutatkozott. Olyan volt, mint egy

feketevörös érdemrend, valami alvadt színű rozetta, — pontosan olyan, mint aminő a leopárd bőrén látszik, — vagy nyolc-kilenc körben álló szabálytalan folt alakjában. Strickland megvizsgálta, aztán fejcsóválva így szólt:

— Reggel még csak rózsaszínű volt. Most már fekete lett!

Fleete a tükörhöz rohant:

— Valóban, — kiáltotta rémulten, — ez undorító! Mi lehet ez?!

Nem tudunk, mit válaszolni. Tanácstalanul néztünk össze. . . Ekkor hozták be a pirosra és jó zsirosan kiszült kotletteket és Fleete hármalt falt be gyors egymásutánban a lehető legkellemetlenebb módon. Elviselhetetlen mohósággal csak a bal szemfogával rágott, vagyis tépte inkább a húst. Amikor a szájához kapta az ételt, akkor fejét mindig a jobbvállára fordította és kidülledt szemmel, lihegve habzsolt. Amint elfogyasztotta az egész tál húst, ugylátszik, észbe kapott, rájött arra, hogy kissé furcsán viselkedett, mert mentegetőzve mondotta: „Még soha életemben nem voltam ilyen éhes. Ugy faltam, mint valami strucc!”

Strickland meg én éhesen keltünk fel az asztal mellől.

IV.

Az istállóban

A reggeli végeztével Strickland félrehívott a dolgozószobájába s aggódo arccal így szólt hozzám:

— Ne menj el, semmiesetre! Maradj itt nálam, töltsd itt az éjszakát!

Furcsállottam ezt a kívánságot, főképpen, mert a házam alig három mérföldnyire volt Stricklandétól. Ő azonban ragaszkodott kéréséhez és barátságunkra hivatkozva, mind hevesebben követelte, hogy maradjak. Éppen válaszolni akartam, amikor Fleete lépett be a szobába. Persze nyomban elhallgattunk. A lomha járásu, nehézkes ember zavartan állt előttünk és pirulva és szégyenkezve jelentette ki, hogy ő már megint éhes. . .

— Ne haragudj, öregem, — dagdota — de látod, tulságosan jó- és nagyétvágyu vendég vagyok!

Tőzsdei megbízásokat

mindennemű értékpapírok, kötvények és záloglevelek vételére és eladására legelőnyösebben teljesít
BARNA BANK, Budapest, V. Nádor-u. 26.
 Tőzsdével szemben.
 Telefon: 213-16, 104-67.

Angolból fordította: Vécsey Leó.

Maradtam! Strickland küldöncöt menesztett a házamhoz, hogy az ágyneműmet, néhány apróságot és egy lovat hozasson el számomra. Míg a bennszülött rendőr odajárt, addig mi hárman lementünk az istállóba. Indiában a legnagyobb sértés és udvariatlanság, ha a vendég nem tekinti meg az istállót és a lóállományt. Strickland istállója pedig különösen híres volt a környéken. . . Nagy öröm ez a paripák három olyan szenvedélyes kedvelőjének, amilyen Strickland, Fleete meg jómagam voltunk.

Őt karcsúlábú nemes mén volt Strickland istállójának boxaiban. Sohasem fogom elfelejteni a jelenetet, amikor beléptünk az istálló ajtaján. A máskor kezes, szelid állatok most mintha egyenesen megbokrosodtak volna. Ágaskodtak, nyeritettek, tomboltak és majdnem kiszakították az erős cölöpöket. Fénylő, ápoltszőrűjük felborzolódt és verejtékcseppek gyöngyöztek nyakukon. Reszkettek, tájékozatlanok és őrzöngtek eszeveszett rémületükben. A legfurcsább volt ez Strickland lovainál, amelyek egyébként oly szelidek voltak és úgy ismerték gazdájukat, mint a kutyák. Sietve ki kellett mennünk az istállóból, nehogy a nemes állatok nyerítő őrzöngésükben valami kárt tegyenek magukban.

Amint kiértünk az udvarra, Strickland visszafordult és engem is magával hívott. A lovak még reszkettek, de már türték a cirogatást, becézést és okos fejüket a vállunkra fektették.

— Látod, — mondotta Strickland — nem mitőlünk félnek! Ezek a paripák előre megérik a veszedelmet. Háromhavi fizetésem szívesen odaadnám, ha most Wutrage lovam beszélni tudna!

Wutrage azonban néma maradt, csak törleszkedve, hizelkedni tudott urának. Még fujt az orrlukáiból, ami a lovaknál annak a jele, hogy meg akar valamit magyarázni, de nem tud. . .

Még az istállóban voltunk, mikor Fleete is visszatért. Amint az állatok megéreztek a jelenlétét, ismét kitört rajtuk az előbbi őrzöngő félelem. Hátrálnunk kellett, nehogy néhány rugást kapjunk.

— Ugylátszik, téged nem szeretnek valami nagyon a lovak, Fleete — mormogta Strickland.

(Folytatjuk)

ADÁS-VÉTEL

Eladnék körülbelül 50 kg egészséges, jóminőségű **vaszag tornát**, amiből esetleg egy próbaecsonagot utánvétellel megmintaíza is kioldók; az ára ab Sárospatak, 50 fillér, kg-ként. Cim: *Mayer Ferenc, Sárospatak, Arany János-u. 16.*

Eladnék ingyen, fagymentes csomagolással, vasutra vagy postára adva, igazolvánnyal, utánvétellel **besztercei szilva- és diófa-csemetét**. Ára darabonként egy méteren alul tiz, egy méteren felül husz, másfélméter hosszúságon felül harminc fillér. Egy éves Riparia P. alanyon, elsőrendű, szép **Piros- és Fehérsasza** fásajtvány darabonként husz, **Olasz Rizling** tizenhat fillér. Cim: *Békefi László iskolaiigazgató, Zalakoppány, Zala-megye.*

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 november hó 19-én.

Aranypénzek: Tőzsdei jegyzése szünetel.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 43 fillér; kétkoronás 86 fillér; ötkoronás 2 pengő 31 fillér; régi egyforintos 1 pengő 13 fillér.

Szinezüst kilogrammja: 116 pengő.

T R É F Á K

Félreértés

Egy hideg téli napon beállít egy koldus alamizsnát kérni:

— Higyje el, nagyságos asszonyom, valamikor szebb napokat láttam.

— Elhiszem, jó ember. A nyáron volt benne részünk.

(Beküldte ifj. Horváth György Nagybatonyból.)

Különös vigasz

Kohn üzletébe betörték és ellopták az egész áruraktárt. Másnap találkozik Grünnel, aki nagy részvétellel mondja:

— Hallottam, hogy micsoda nagy baj ért. Mondd, nagy a károd?

— Hát bizony, ép elég nagy, — feleli Kohn — csak még az a szerencse, hogy ép a betörés előtti napon az összes árakat leszállítottam husz százalékkal.

A mezőgazdasági kiállításon

A kis Mórlickát a mamája elviszi a mezőgazdasági kiállításra. Megállnak egy jól kifejtett ökor előtt, amire Mórlicka megkérdi:

— Ugy-e, mama, a papa is ilyen volt valamikor?

— Micsoda tiszteletlenség ez, Mórlicka, hogy mersz a papáról így beszélni?

— Mert tegnap hallottam, mikor a papa azt mondta a Fräuleinnek: „Hej, hogy micsoda ökor voltam én, mikor a feleségemet elvettem.”

Két jóbarát

Két jóbarát találkozik az utcán.

— Te, — mondja az egyik — nem adnál nekem 100 pengőt kölcsön egy napra?

— Nem, — harsogja a másik — de ha parancsolod, egy pengőt száz napra, szívesen.

Furcsa párbeszéd

Két ember között a következő furcsa párbeszéd folyik le:

— Szokott utazni?

— Ki?

— Ön.

— Én?

— Igen.

— Nem.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

N háziállat ts urinó előállít
Á (á=a) (á=a)

(Beküldte Buzsáki M. Kisröckről.)

2. Szórejtvény.

GŐ láng

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

3. Szórejtvény.

püspök **kéfély**
(-g)

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt az 51-ik számban közöljük.

Kérjük olvasónkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 45-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Isten áldd meg a magyart!** 2. Szórejtvény: **Köszáli sas.** 3. Szórejtvény: **Gyermekjátékszer.**

Megfejtettek: Vezér Emil, Kutyányszky Géza, ifj. Devecsey János, László Irén, Máté-Tóth Gyula, Vámos Gyula, Péchy Lajos, Szabó Péter, Bogár István, Rózsa Anna, Benkő Péter, Kaszás József, Nagy György, Páger József.

Jutalomkönyvet nyertek: **ifju Devecsey János** (Kisröcke) és **Kaszás József** (Szeged).

A 46-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

MINDEN UJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti!

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, november hó 24-én. Kirakodóvásár: Senyeháza.

Hétfő, november hó 25-én. Állat- és kirakodóvásár: Bonyhád, Győr, Jászapáti, Kalocsa, Karcag, Kecskemét, Kisvárdá, Komárom, Magyaróvár, Paks, Siklós, Szécsény, Tiszatarján, Vámospécs. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Csökölly, Felsőíreg, Felsőesged, Izgal, Kerta, Kéthely. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagy-ésákány, Vásárosmiske.

Kedd, november hó 26-án. Állat- és kirakodóvásár: Diósjenő, Kalocsa, Mihályi, Szécsény, Szentgál, Szombathely. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Törökkoppány.

Szerda, november hó 27-én. Állat- és kirakodóvásár: Dombóvár, Máty, Nyíradony, Nyírmada, Olaszliszka, Szentantalf.

Csütörtök, november hó 28-án. Állat- és kirakodóvásár: Bodrogkeresztur, Dég, Nagykálló, Tét, Tiszalök.

Péntek, november hó 29-én. Állat- és kirakodóvásár: Belpátfalva, Szentes. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bánokszentgyörgy.

Szombat, november hó 30-án. Állat- és kirakodóvásár: Abony, Apátfalva, Babocsa, Szentes.

VÁSAR ÉS PIAC

Füvárosi árak november hó 19-én.

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. *Buza* tiszai 17 kg-os 18.20—18.50, 78 kg-os 18.35—18.65; 79 kg-os 18.50—18.80, 80 kg-os 18.65—18.90; felsőtiszai 77 kg-os 18—18.15, 78 kg-os 18.15—18.30, 79 kg-os 18.30—18.45, 80 kg-os 18.40—18.55; *duna-tiszai* 77 kg-os 17.90—18.10, 78 kg-os 18.05—18.25, 79 kg-os 18.20—18.40, 80 kg-os 18.30—18.50; *fejérmegyei, dunántúli* 77 kg-os 17.90—18, 78 kg-os 18.05—18.15, 79 kg-os 18.20—18.30, 80 kg-os 18.30—18.40. *Pestvidéki rozs* 16.10—16.20, egyéb 16.20—16.30; *sörárpa* elsőosztályú 19—20, másodosztályú 18—19, harmadosztályú 17.50—18; *takarmányárpa* elsőosztályú 17—17.30, másodosztályú 16.50—16.75; *zab* elsőosztályú 17.65—17.80, másodosztályú 17.55—17.65; *tengeri* 15.50—15.60 *buzakorpa* 12.55—12.65; *8-as liszt* 14.50—14.65 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra 18.34—18.35, májusra 18.47—18.49. *Ros* márciusra 16.38—16.42. *Tengeri* májusra 15.69—15.70, júliusra 15.80 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkeresedelemi r. t. heti jelentése.) *Lucerna.* Az árukinálat igen tartózkodó, úgyhogy az árak alig változtak. *Lóherében* is hasonló a helyzet, azzal a különbséggel, hogy Magyarországon kialakult árak lényegesen felette vannak az egyenrangú külföldi áru árainak. *Tavaszi búkköny* termése hazánkban igen gyenge, ezért az érdeklődés megindultával valószintűleg magasabb árakkal kell számolnunk. *Muharmagból* is igen gyenge a terméseredmény és a piacra kerülő belföldi tételek túlnyomórészt silány minőségűek. *Kolesnét*, különösen vörösköles-

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

ben mutatkozik hiány. A hántolt malnok részéről állandóan változatlan tartott árak mellett élénk az érdeklődés. *Szudán-fümag*. Az érdeklődés némileg megélénkült, de a kínálat nem számottevő. — *A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzéseinek sáruért, 100 kilónként, budapesti paritásban*: köles, fehér 21—23, vörös 19—20, vegyes 17.50—18.50; repce 29.50—30; napraforgó, fehér 19—20, vegyes 17.50—18; lucernamag 112—120; lóheremag 148—154; tavaszi búkköny 27—28; esillagfürt 11—11.50; tökmag, nagy 38—40, kis 32—33; mák (kék) 83—85; borsó: Viktória 25—28, expressz 21—23, ősi 19—20; lenese, nagy 42—47, közép 36—40; babok: dunai szokvány 31.50—32, dunántuli szokvány 31.50—32, felsőm. szokvány 30—31.50, gömbölyű fűrj 38—39, hosszú 38—39; barna bab 33—34, tarka bab 29—30 pengő métermázsánként.

Abrahtakarmánypiac. Árpakorpa 15, borsóhéj 14, borsókorpa 14, buzakonkoly 13.50, buzakorpa 12.80, buzatakarmanynylisz 14.90, konkolydara 13.50, lenmagpogácsa 15.75, napraforgópogácsa 14.75, szárított répaszelet 12.50, repcepogácsa 12.50, rozskonkoly 12.75, rozskorpa 13, rozstakarmanynylisz 15, tökmagpogácsa 16.50, kókuszdiópogácsa 15, melász 11 pengő métermázsánként.

Takarmanylvásár. Réti széna, másodrendű 8—9.50, harmadrendű 6—7.70, muharszéna 8—10, lucernaszéna 10.60—12.60, zabosbúkköny széna 11, alomszalma, elsőrendű 5—5.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál, uradalmi prima, takaró szalma 23—24, kistermelői prima takaró szalma 22—23; *cirokmag* 11 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosokör (tarka) és beállítani való tinó 42—46, elsőrendű belföldi jármosokör (fehér) 40—44, másfél éves tinók 34—38, másfél éves üszök 35—38, fiatal, friss fejős tehének 55—65 fillér élősúlyban.

Borjувásár. Elsőrendű 73—80, másodrendű 62—72, harmadrendű 50—58 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Bika, tarka, másodrendű 32—48, harmadrendű 22—30, ökör, magyar, másodrendű 34—52, harmadrendű 24—30, ökör, tarka, másodrendű 36—56, harmadrendű 24—32, tehén, magyar, másodrendű 31—47, harmadrendű 25—28, tarka, másodrendű 54—56, másodrendű 33—53, harmadrendű 22—32, bivaly, magyar 15—22, növendék (éves) 23—40, kicsontozni való 16—26 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Prima uradalmi nehézsértés páronként 340 kilogrammon felül 101—102.5, prima szedett 82—86, silány 60—70, angol sonkasüldő, elsőrendű 82—88, másodrendű 74—80 fillér.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 180—400, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 200—320, alárendelt mi-

nőségű 10—160, vágó 10—70 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 45—50 fillér kilogrammonként, gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg súlylevonással.

Nyersbőr. *Marhabőr* 45 kg-ig, magyar 0.80—0.82, tarka 0.90—0.92, *borjubőr*, hosszú lábbal 1.75—1.80, rövidlábbal 1.85—1.95, *bikabőr*, tarka 0.75—0.80, *juhbor*, nyírott 0.80—0.85, *lőbőr*, mérszáros-lőbőr darabonként 12—12.50 pengő, kisebb lőbőr 10—20 százalékkal olcsóbb.

Vad és vadhus: Szarvascomb 2—2.20, gerinc 2.50—3.50, lapocka 0.80—1.20, többi része 0.40—0.60, őz, gerinc 3—4, comb 2.40—2.80, többi része 0.40—0.60 pengő kilogrammonként. Nyul, bőrben 2—3.50, fácán 1.80—2.50, fogoly 0.80—1.40 pengő darabonként.

Baromfi és tojás. *Éltőbaromfi:* Tyuk 1.80—3, csirke, rántani való 0.75—1.30, csirke, sütni való 1.20—2.50, ruca 1.70—2.20, pulyka 2.50—4 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.50—1.80, csirke, rántani való 2—2.60, csirke, sütni való 2—2.60, ruca, hizott 1.40—1.70, lud, hizott 1.30—1.60, pulyka, hizott 1.40—1.60, pulyka, sovány 1—1.40, libamáj, nagy 4—7, libamáj, kicsi 2—3 pengő kilogrammonként Teatojás 12—13, főztojás és apró 9—11.5 fillér darabonként.

Zsir és zsirszalonna: Szalonna, olvasztani való 1.56—1.76, sózott, kenyér 1.68—1.80, füstölt 1.80—2, háj 1.80—1.96, tepertő, zsiros 1.60—2, sertészsír, helybeli 1.80—1.88 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 28, lefőzött tej 8, tejszín 20, tejfel 100—120 fillér literenként, Centrifugált vaj 300—320, tehéntúró 50—80, juhsajt 180—200, trappista 160—240, emmentáli 260—360 fillér kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.40—2, haresa 3.20—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4, félédes 2.60—3.20, rózsas 1.80—2.40, mák, kék 1—1.20, pergetett méz 1.60—1.80, háziszappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 16—24, petrezselyem 16—24, zeller 20—30, kalarábé 14—20, karfiol 20—40, vöröshagyma, makói 20—24, közönséges 16—20, fokhagyma 120—140, cékla 16—20, fejeskáposzta 12—14, savanyított káposzta 28—36, kelkáposzta 14—20, vöröskáposzta 28—32, fejjelalata 8—16 (1 drb), torna 80—120, burgonya, Gűlbaba 22—24, őszi rózsas 16—18, nyári rózsas 20—24, Ella 11—14, kifli 20—26, tömör csiperkegomba 140—240, szegfűgomba 120—160, zöldpaprika, apró, hegyes 20—40, nagy, titeni való 20—60, tök, főz 14—24, süttőtök 12—20, paradicsom 16—30, zöldborsó, hüvelyes 40—90, paraj, tisztított 30—52, feketeteretek 16—20 fillér kilo-

grammonként. Hónaposreték csomóként 6—12 fillér.

Gyümölcs: Alma, nemes 100—160, körte, nemes 120—180, napolya 64—100, áfonya 160—200, csemegeaszó 70—120, közönséges szőlő 36—70, dió, keményhéjú 100—120, dióbél 440—480, mogyoróbél 340—400, mandula, keményhéjú 60—80, héjazott mandula 360—560, gesztenye 36—60 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiacon az elmúlt héten az irányzat változatlan volt. Kistermelők az Alföldön hektoliterfokonként seprősen, ab termelő piac 1.80—2.10, uradalmak, ab állomás 2—2.30 pengőért adták el az ujbort. Az érdeklődés csekély, de a kínálat sem számottevő. Óborok iránt az érdeklődés a kereskedelem részéről tovább tart és minőség szerint 3—3.50 pengő közötti árat fizettek hektoliterfokonként.

Szesz és szeszitalok. A fogyasztási szeszben csendes, a többi szeszkatégoriákban változatlan volt a forgalom. A *detailforgalomban* finomított és denaturált szeszben volt forgalom, változatlan árakon. *Gyümölcspálinkaüzlet.* A törkölyfőzési kampány kezdete alkalmából mindig nagy a kínálat *törkölypálinkában* és 3.20 pengőig voltak árajánlatok. *Seprőpálinka* 3.40, *szilvórium, nyári áru* 5, *idei kékáru* 5.50, *6-kékáru* 6.30, *eperpálinka* 4.20 pengős árajánlattal volt piacon. *Borpiacot* 3.60 pengőig jegyezték. Az árak 10.000 literfokonként, III. táblázat szerint, plusz 3 százalék forgalmi adó értendők.

Fapiac. A *fenyőfapiac* forgalma a téli idénynek megfelelően igen csekély, csak a tőkeerős cégek kezdték meg tavaszi szükségleteik fedezését. A *tűzifapiac* az enyhe időjárás miatt csökkent a forgalom és az áru elhelyezése nehezkeseen megy. Csak a búkkfát lehet könnyűszerrel eladni. A búkkhasabfa 320—330, a dorong 280—290, a cserhasab 280—285, a dorong 255—260, az akáchasab 298—300, a dorong 275—280, a gyertyánhasab 295—300, a dorong 270—280, a hántolt fa 310—315 pengő vagononként budapesti paritásban. Az aprított búkkfa 4.30—4.60, a cserfa 4.10—4.30, a vegyes fa 3.90—4 pengő 100 kg-ként Budapesten házhoz szállítva. A *keményfapiac* a gömbfa iránt állandóan nagy az érdeklődés, a fűrszáru elhanyagoltabb.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára november hó 19-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 16.60—16.90; dollár 337—341; kanadai dollár 328—338; holland forint 229.60—231.60; német márka —; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Csehkorona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.65—64.25; román leu 2.80—3; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR ZARDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. NOVEMBER 24—30.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap **XI. 24**

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó-főtemplomból. A szentbeszédet P. Badalik Bertalan szentdomonkosrendi tartományfőnök mondja. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból Prédikál dr. Raffay Sándor püspök. 12.20: Időjelzés, stb. 12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 13.40: „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 14: Hanglemezek. 14.45: „Időszerű gazdasági tanácsadó”. Székács Elemér gazdasági főtanácsos előadása. 15.30: A magyar-olasz válogatott Európa kupa-döntő labdarúgó-mérkőzés második félidejének közvetítése Milánóból. 16.30: Sándor György szalonzenekara. 17: Arany János „Az első lopás” című művét előadja R. Simonffy Margit. 17.30: Rác József cigányzenekara. 18—18.25: „Akkkel találkoztam”. báró Doblhof Lilj előadása. 19: „Egy író naplója”. Márai Sándor előadása. 19.30: Szabó Ilonka énekel. 20: Színjáték-előadás a Studióban: „A kék róka”. Színjáték 3 felvonásban. Irta: Herczeg Ferenc. 21.40: Hírek, stb. 22.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23.25: Az Eröss—Sovinszky szalonzenekar műsora, Cselényi József énekszámával. 00.05: Hírek.

Hétfő **25**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Milyen az élet a lapok földjén.” (Felolvasás). 10.45: „Beszédes számok”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.30: Radics Lajos cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfél-órása: „A téli napforduló ünneplése”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: A Budapesti Haladás Dalkör és a Jutagayári Testvérség Dalkör műsora. 18: Német nyelvoktatás. 18.30: Táncclemezek. 19: „Látkép

a Cenkről”. (Brassó képe). Irta Szemlér Ferenc. 19.30: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. 21.45: Hírek. 22.10: Pertis Pali cigányzenekara. 23: Ottlik György dr. angolnyelvű előadása. 23.20: Ilnczky László jazz-zenekara. 00.05: Hírek.

Kedd **26**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „El Dorado”. (Felolvasás). 10.45: „Divatujdonságok”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemezek. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Szmirnov Szergej balalajka-zenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása). 16.45: Időjelzés, stb. 17: Schöpf-ly Aladár beszél Babits Mihály: „Tímár Virgil fia” című regényéről. 17.20: Ditről-Csiből József zongorázik. 17.55: Francia nyelvoktatás. 18.20: Teleky Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Bura Sándor cigányzenekara. 19.25: „Asszonyok Shanghai-ban”. Renner Sándorné előadása. 19.55: Zenés részletek Reinhardt „A Szentivánéji Álom” című hangosfilmjéből. 20.20: Színműelőadás a Studióban „Macbeth”. Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare. Fordította: Hevesi Sándor. 22.10: Hírek, stb. 23.35: Táncclemezek. 23: Budapesti Hangverseny Zenekar. 00.05: Hírek.

Szerda **27**

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Híres emberek és az asztali örömök”. (Felolvasás). 10.45: „A kéz és láb fagyosság”. (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: A Mária Terézia 1. honvédegyalozesred zenekara. 13.40—14.10: Szarvas Klára hárfázik. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfél-órása: „Helyszíni közvetítés Caesar temetéséről”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Lantos Ferenc tárogatózik. 17.25: „Magyarország védekezése légi támadások ellen”. Incze Kálmán előadása. 17.55:

Reisz Pál—Angyal Árpád szalonötösének műsora. 18.55: „Irók az országban”. Halász Gábor dr. előadása. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „Aida”. Dalmi 4 felvonásban. Zenéjét szerezte: Verdi. 23.05: Kiss Béla cigányzenekara muzsikál. 00.05: Hírek.

Csütörtök 28

6.45: Torna. Utána: Hanglemek. 10: Hírek. 10.20: „Az Ezeregyéjszaka meséiből”. (Felolvasás.) 10.45: „Magyar népballadák”. (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Lovassy Edith énekel. 12.40: Hírek. 13—14.30: Bertha István szalonzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „A háztartásról”. Vizváry Mariska előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Baromfitenyésztési tanfolyam IV. rész”. Báldy Bálint gazdasági felügyelő előadása. 17.30: Kiss Józsa cigányzenekara. 18—18.25: Angol nyelvoiktatás. 18.50: „Emlékezés Matlekovits Sándorra”. Éber Antal dr. előadása. 19.20: A bécsi rádió-állomás műsorának közvetítése: „Bécsi muzsika”. 20.50: Hírek, stb. 21.15: Zenés részletek a „Királynő huszárja” című filmből. 21.35: Mohács Jenő dr. németnyelvű előadása. 21.55: Tánclemek. 22.15: Időjárásjelentés. 22.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 00.05: Hírek.

Péntek 29

6.45: Torna. Utána: Hanglemek. 10: Hírek. 10.20: „Időszerű apróságok”. (Felolvasás). 10.45: „Ifjúsági közlemények”. (Felolvasás). 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: A József nádor 2. honvédegylezred fuvós zenekara. 13.30: Hédervári Ferenc és Hédervári Béla cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfélőrája: „Földünk hajnala”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: A zongora előkészítő tanfolyam III. osztály anyagából játszik Kósa György. 17.30: „Lenecsés Mihály haragszik”. Zsirakay János elbeszélése. 18: Hanglemek. 19.05: „A magyar fényképezőművészet”. Boróczy Rezső előadása. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „A bolygó hollandi”. Dalmi

3 felvonásban. Zenéjét és szövegét írta: Wagner Richárd. 20.25: A rádió külügyi negyedórája. 22.30: Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál. 23: Szilágyi 24 tagú kis cigánygyerek zenekara muzsikál, majd utána a Mándits-jazz-zenekar műsora Kalnár Pál énekszámaival. 00.05: Hírek.

Szombat 30

6.45: Torna. Utána: Hanglemek. 10: Hírek. 10.20: „Sas Ede elbeszéléseiből”. (Felolvasás). 10.45: Az Új Magyar Képtárral ismerteti Balás-Piri László dr. 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Jakabfi Magda zongorázik, Sassy Iringó gondolkázik. 13.30: Hanglemek. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Harsányi Gizi mesél. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Beszkárt-zenekar. 18.20: „Olvas a falu”. Szabó Zoltán előadása. 18.50: Koréh Endre énekel. 19.25: „Mit üzen a rádió?”. 19.45—20.55: Szervánszky szalonzenekar. 21.20—24: Látogatás a Magyar Rádió székházában. Közvetítés műsorszámokkal. 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 834.5 m

Vasárnap, XI. 21. 15—15.45: Cigányzene. 15.50—16.25: Szalonzene. 18.25—18.50: Előadás. 19—19.30: Kamarazene. 20—21: Jazz. — Hétfő, XI. 25. 18.30—18.55: Előadás. 19.45—20.10: Elbeszélés. 20.15—22: Hanglemek. — Kedd, XI. 26. 17.55—18.15: Hanglemek. 18.20—18.55: Mezőgazdasági félóra. 19.30—19.55: Előadás. 20—21: Jazz. 21.30—22: Ének, zongora. — Szerda, XI. 27. 18—18.15: Előadás. 19.30—19.55: Előadás. 20.30—21.25: Cigányzene. — Csütörtök, XI. 28. 17.05—17.30: Tánclemek. 18.20—18.45: Előadás. 18.50—19.15: Saxofon. 19.25—20.30: Hanglemek. — Péntek, XI. 29. 18—18.25: Munkásfélóra. 19.30—19.55: Elbeszélés. 20—21: Hanglemek. 21.30—22: Cigányzene. — Szombat, XI. 30. 17.50—18.20: Mezőgazdasági félóra. 18.25—19.45: Hanglemek. 18.50: Előadás.